

304393

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I. } చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేది శుక్రవారము } No. 297
 సంపుటము. ౧. } ఆ సందనా మ సంచత్సర ఫాల్గు న శుద్ధ పంచమి. } సంచిక ౨౯౭

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక! సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనచరిత్ర, చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరారాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములు, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయేకాక నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మింక్రిందివిషయములలో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల పరిభ్రమణము పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు వర్తమానకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిక్షురాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము చాటిపటములు; 5. దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యబల ల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధనామగుల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ ఫలముల బెల్లు 400 పటములు దీనివలన బ్రతుకొనబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వహించుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) ధరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు.

అమృతౌజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

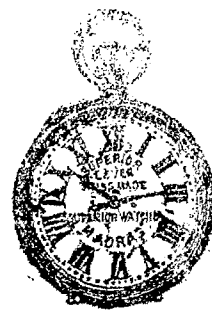

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము. సరా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును. పార్శ్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును. వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు ముఖ్యమందు. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నాడు. పంచభాషచీటి చూచిగొనిన మోసము గలగదా.

అమృతౌజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుశెట్టిపేథి, చెన్నపట్టణ.

నువీడియర్ లీవర్ బ్యాంకులువాచ్.

బొంబాయిలో నవాబు ధర రూ 2.0-0. పోస్టేజి 0-4-0. డీనికీ 5 సంవత్సరముల వ్యాపారానికి గలదు.

ఈ బ్యాంకులను దేవులువినాక మాకంపిసి వేరు ఎట్టుకొనిరా తొలుత్రుంపబడి యుండును. ఇది చూడు కందమై తలపూ మును, దేస్తులూఫ్ అను గ్లాసు కోమనుగలిగి మొగటుపనులకు దగియుండును. పెక్కుమోత లా భాగమున గ్యారంటీ చీటి అది కింది యుండును. నీచు కుండి మాత్ర రయారుచేయబడినది. కాని నెవరియొద్దను జిక్కును ఒకకొక్కరును తీయుదురను కలంపుతో తక్కువ వెలకుండి తిరు. కాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి యాక మిడియోకటియోని యనుభవంబున తెలియవచ్చు. ఇదిగల కోతక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున కనేమలు లోక సంకేతించిరనిన, కలంబులు తెందున కి

నువీడియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు

అమృతౌజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు ప్రదికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందావద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 800 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో, నవాబు). ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఏ., విద్యవానిపేట, మదరాసు. అని వ్రాయును.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

ఆర్యవశాశము.

సత్తమ గుచ్ఛము.

ఆర్యులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆర్యులకు ముగిసిన ప్రతిమూలకముండియు ఆర్యులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్భూతచే రోగసామాన్యమును నివర్తించునట్లు వర్ణించును. దెలుపుచుచు వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన ఆర్యులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ తీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు బోధనబడిన మూలకలే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసాధారణముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. కథావైద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది ఆచ్యునండి 1915
5. శల్యశస్త్రము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సమితి.	వర్తమాను మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజీ తేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధికారి:—
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.టి
156, బ్రాడ్వే. రో, ఆచార్యు డి. డి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. డి. మదరాస్.

మాతాశ్రమ సందాహరణకు మాధవనిదానము, కర్మ మిగత గ్రంథములన్నియు కూడా యి
కాలగడంబడి రద్దీయింపబడును.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందున్న నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి బోట్లు, పాతవాయువుబోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన సయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గమనించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టుకుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) కాగవల్లిలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కస్తూరి.

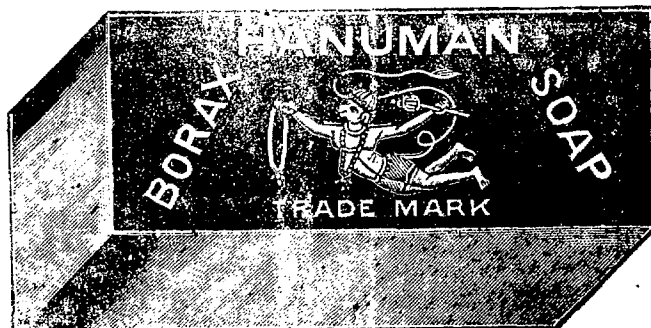
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింత రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

ప్రియమగుటచేతనే, నవరస సమయములందు దొరకుట దుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియందితర పదార్థము లేవియును కేర్పడవు. ఇంతవరకు మాతావునండి కొనివహరల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనండిపో. 6 & 7, తంబు శెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

హనుమాన్

చర్మమునకు నాశ్యమును మృదుత్వము నిచ్చును.

బోరక్సునబ్బ.

ముఖమును యీసబ్బుతో ప్రతి దినము శుభ్రము చేయుచుండిన సౌందర్యము తప్పక కలుగజేయును.

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అంకు బ్రదర్స్, మదరాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల బ్రూచులను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియు, సమృద్ధిమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభారతాదేశ లోని మిక్కిలి స్వల్పభరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

No 100 (detachable) (శబ్దముగల, శబ్దము లేని) 2 బర్నరులు వహింపవలయును. యిరు బల్బులందును కట్టి యువ్వోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహితము

గమనింపుడు.

No 11 (detachable) చాలాబల్బులను నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహితము. రూ. 9-8-0

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహితము రూ. 8. నెం. 200 పాకెట్ ప్లాన్ చిన్నదియు చెయ్యి ఇముడుగులదియు టిక్ పెట్టె సహితము రూ. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. వీ. జీ, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, కర్తవ్యము ప్రత్యేక పుస్తకములు యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, త్రాస్తాన్నములు, చేయుక్రియముగలదు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోరింబిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండినంటలుచేయుక్రియముగలదు. వేరేల, శివర్ పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలదు. ప్రతియంట నుండేగినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి రూ. 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పకటియండు కేయిన్నోక్కిదిసంబంధించిన ప్రస్తావనకే ప్రతి పదతియొక్క వివరణ కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1,కి రూ. 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మావిలాసము:—

మార్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ
45 మల్లాసా హాలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన ముందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మాతామరతైలము ఒక్కడబ్బీ ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి పిసికొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తమమే ముఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బయట యింకనుండు అవస్థ వగవానికైనను వద్దు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

అనేకసంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తమమే ముఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బయట యింకనుండు అవస్థ వగవానికైనను వద్దు.

మొదటి వి. ఆద్య శ్రీకృష్ణారము లెక్కయొనవల. 65,00
చదరపుమైళ్లలో నేర్పరమైన జైల్గర్హాయలను లేదని నిర్ణయముగా ప్రతిపాదించ వలసికన్మును.

కలగూగంప.

అంతాగలగూగంప అంధ్ర ప్రదేశ్ భవమహా జరుగుతుందా అని అందరికీ ఎవరూ జవాబు చెప్పలేదు. తాళి వాడి తెలిస్తే...

అంతాగలగూగంప అంధ్ర ప్రదేశ్ భవమహా జరుగుతుందా అని అందరికీ ఎవరూ జవాబు చెప్పలేదు. తాళి వాడి తెలిస్తే...

అంతాగలగూగంప అంధ్ర ప్రదేశ్ భవమహా జరుగుతుందా అని అందరికీ ఎవరూ జవాబు చెప్పలేదు. తాళి వాడి తెలిస్తే...

అంతాగలగూగంప అంధ్ర ప్రదేశ్ భవమహా జరుగుతుందా అని అందరికీ ఎవరూ జవాబు చెప్పలేదు. తాళి వాడి తెలిస్తే...

వృత్తి అంతర్భావము.

ఒంగోలు వార్తలు.

(ఒక విశేషం యొద్దనుండి)

భూకంపము.

ఒంగోలు 16:—ఈ దినమునందు భూకంపమువచ్చి రెండు నిమిషము అందెపోయినది. ఈకంపము వచ్చుట ఒంగోలున కాచారము.

మునిసిపాలిటీ.

ఒంగోలు మునిసిపాలిటీ మంచినీటిలోనిక క్రమముగా వచ్చుచున్నది. ఒంగోలునకు నీళ్లవనతి చాలితక్కువ. ఒంగోలునకు కొంతమంది పెట్టుటకు మునిసిపాలిటీవారు కొండలలో బోంబులు వేయించుచున్నారని నీళ్లువచ్చుట కొన్ని దొరికినవి. త్వరితం విని ప్రారంభించి ఒంగోలు పురములోనికి కొంతమంది వెళ్తున్నారు.

దొరతనమువారి పాలికా పాతకాల.

మా పురములోని దొరతనమువారి పాలికా పాతకాల యొద్ద సాంకేతికీర్తితము జనాభ్రమముగా మానుబోకలెక్కిర గారగు జ్యోతిర్లింగనాథయ్య వి. ఎస్., గారి సత్తెలకము యొక్క యాధిపత్యముక్రమం. సేదనము జరిగినది. పాలికల నేక లవస్యాము లిచ్చి.

హైస్కూలు.

హైస్కూలులోని యువభాగ్యయుగ వి. ఎస్. ప్రసాదరావు బి. ఏ. ఎం. ఆర్. కృష్ణస్వామి ఆయనగారు బి. ఏ. ఎస్. హైస్కూలు యొక్క బి. ఏ. గార్లు న్యాయశాస్త్ర పరీక్షకు జదువుటకు మద్రాసుకు పుట్టుకగాను తమ యువ భాగ్యము పదివల చాలించుకొనిరి. వారి స్థానములందు కందర్ల క్రైస్తవ యువభాగ్యయుగ విచ్చి.

గణితము భాగము.

“క్రియశివచాళి” చంపు నుండి నుబ్బరావుపంతులు గారు ఒంగోలు కళాశాలలో గణిత భాగ్యయుగ. గణిత శాస్త్రమునందు సాటి యువభాగ్యయుగ వేసి యుండిరి. ఇది కళాశాలలోని అనుభవానుభవాలపై పరిశ్రమ లులుబాధు. ఇంతవర కవ్వరును దీనిచేసియుండలేదు. అందులలో సాంకేతికరపు కంకటమువారపు పంతులు గారు కన్యకరగు సగడికాకథానముచేసి ఆంధ్రమాతకు ప్రభావితమైతిచ్చిరి. ద్విదిముల క్రందట నుబ్బరావుగారి యవధానమును కాలేజీలో చేసిరి. ఆ యవధానములో సేవారములును తప్పు. తిరుగరాబోవు శనివారము నాడు. పి. వి. హిందూపాఠశాలలో నియవధానమును చేయుదురు. వాడిభాగ్యము తగ్గియుండి, మనదేశానికి అంతపుణ్యమెన్నదో! యెన్నదో మనదేశాంధ్రులు వాగావధువు చెప్పించిన మున్నాడు.

సంస్కృతి.

సంస్కృతి.-అయ్యో కామరూపి! మీ శాంకరికపత్రిక ఎప్పుడు బయటపడుతుందో? రేపు అని గొడమిదరాని కృష్ణదా? మీట్లా ఆలోచిస్తూ ఉండగానే మా పత్రిక బయటపడింది మాచారా? మేనూరులో ఆల్లాడి నువ్వేదేశాస్త్రి గారని వున్నారని. వారు ఆఖండపండితులు. వారుమాతరపున “ధర్మప్రచారము” అనే పత్రిక ప్రచురిస్తున్నారు. సంఘ సంస్కరణానికి కాస్త్రాలు మోపెడినీ చూపెడుతున్నారు. సంవత్సరం 1-కి చందా రూ 18-00 లు మాత్రమే. ఎంత చాకండి. దాన్ని తెప్పించుకోడంగాడా కాస్త్రవివర్ధనమే!

కామరూపి.

కామరూపి. మీరు కాస్త్రాలలో పశేమయ్యా ఏ కామరూపి వారో ఏ న్యాయమువారో చెప్పినట్లు పోరాదా? ప్రతిదానికి కారణాలు, కాస్త్రాలు చూపెట్టవలెనన్నా? అట్లా యిడిగిలే మందుకు నక్కజన్మవస్తుంది. యిప్పుడు న్యాయమువారు బహిష్కారమంటారు. అన్నందొరక్క చావాలే పూనుడిస్తే.

సంస్కృతి.

సంస్కృతి.-అబ్బో! యింకా శాంకరికపత్రికేవస్తే మా మీదపడుతుంటే అన్నీ దేవుడికే జాయుడేవును సహాయమునట్లే గాబోలు. బహిష్కారమంటే దబ్బు ఖర్చులేకుండా వైశ్య దేవం చేయకుండా స్వహస్తానుచేసుకునేలాగు చేయడంగా దండి. స్వయంకృత స్వహస్తాలబాధ కొందరిది అన్యకృత స్వహస్తాలబాధకొందరిది. యింతేగావారి మా శాంకరికపత్రికలో యేమేమి ప్రాస్తానండి. కట్టె, కొట్టె, తెచ్చె అన్నట్లు ముక్త సరిగా మూడుమాటలతో చెప్పండి.

కామరూపి. మూడుమాటల తొడుకండి రెండుమాటలే చాలు. సంస్కరణమంటే అప్పుడేదా కాదని ప్రాస్తానము. కాదన్నట్లా అవునని ప్రాస్తానము. సహో! ముట్టవారి మాటలను దేయిలిట చాలిస్తాము.

యిదే కలహారంపూ రెండవమాట. వేటపాలెము.

విశేషపరిపాలనముక్రంద నున్న చేతములు.

(కొంపెంపొర కి పూర్వపుత్రిక).

ఒక జాతివారి మరొక జాతివారి జమించుపుడు నిర్జితుల జాతీయ స్వాగత్యమును నిర్మాణము చేయుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుటయే విజయాల ప్రధాన విధానముగ నుండును. ఇది విశ్వవిజృంభణ ప్రయత్నమువారికి జర్మనీ వారికి మాత్రమే ప్రత్యేక లక్షణముగా నుండదు. దీనికేను నేనుకు యిరుగారే దిగువ వివరించిన విధిని వివరింప వివరమును నొసంగిరి. ఈ వృత్తాంతము చాలా హృదయవ్యధను కలిగింపజాలు నదిగ నున్నది. ఎంత చిన్న జాతివారైనను గూడ సాధిక క్రాంతి మును జూపుట కవకాశము కలదని దీనివలన తెలుచున్నది. “మెగైరు జాతీయ భర్తృత్వమును నేర్పవలసి మొదలు రుమేని యను బిడ్డ బుర్రెయ్యలబోనన్నవాడే ప్రారంభించుచున్నారు. పాఠశాలకు పోదగిన వయసురాని పసిబిడ్డలగుడ పాఠశాలలకు పంపబడినతెను హంగరీని మెగైరు పసిబిడ్డలు ప్రత్యేకబోధన కానుము నేర్పించు పాఠశాలల కేసు వయసు రాకమున్నే పసిబిడ్డలను పిట్టలను మెగైరు భాషను నేర్పి తిలంపుతో నీ ప్రత్యేక బోధన నిర్వహించు పాఠశాల లేర్పరుచబడినది. పాలిటలకు రుమేని జాతీయుల నితర జాతీయులను కళాశాలలలోను విశ్వ విద్యాలయములలోను చేరకుండ చేయుటచే యువత్యుని సంఘమునందు వృత్తి మెత్తింపును నిర్వహించుట వారికి తావులేకుండచేసిరి. సభ్యము జాతులయందు మెగైరులు మాత్రమే యుండుట ట్లీనన్నట్లుకు పాలకులు బట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు. ప్రత్యేకముగను పరోక్షముగనుగాడ విద్యాధిక శ్రేణ్యులను మెగైరులే యధికార వంతులుగ నున్నారు. కళాశాలలలోను విద్యాలయములలోను విద్యను పుట్టింపటే మెగైరులే ముఖ్యముగను న్యా యాధికములుగను విద్యాధికములుగను గూడ నియమింపబడి యున్నారు. విద్యాపాఠ్యమెట్లు గూడ రుమేనియకులు మున్నగు మెగైరులే జాతీయులను మెగైరులకే సాకారములు మెండుగనున్నవి.

హంగరీలో రుమేనియలయడల జరుపడు చున్న యక్షమములు వారిని కళ్యాణం సభలలోను కళాశాలలలోను విశ్వ విద్యాలయములలోను చేరకుండ చేయుటగాడ నేమి యును తగ్గించబడి యుండలేదు. రుమేనియా జిల్లాలలోని రాజ్య శంక నిర్వాహక న్యాయకలపాలక వర్గ మంతయును గూడ మెగైరుల కేతమైయున్నది. న్యాయశాస్త్రములు సాధికార నిబంధనముల ప్రకటనములు మున్నగున వన్నియును లండను ప్రెంచిఫీవలె మెగైరుభాష చాలితక్కువగా వాడ బడునట్టియు రుమేని యా భాషయే యధికముగ వాడబడునట్టియు జిల్లాలలోగూడ మెగైరుభాషయనే ప్రకటించబడును. ఒకభూమిని కొనుటకుగాని అమ్మిటకుగాని రిజిస్టరుచేయించుటకుగాని సాకారము ప్రతి రొమేనియా దేశీయుడు సుతన కార్యము సాధికార సన్నిధిని నిర్వర్తించుకొనుటకుగాను ప్రాతిమూలములైనవో వానిని భాషాంతరికరించి వ్రాయుటగాని జాబ్బాలములైనవో వానిని భాషాంతరికరించి చెప్పగలవాని కట్టుబడికొనిచ్చి నియమించుకొనవలసి యుండును. భర్తృధికముగ విధింపబడినపుడనీలుచేయగోరువారికియు నిడియు ఇద్దరురు మేనియములు వివాదపడి న్యాయస్థానమునకేగవో న్యాయాధిపతికి రుమేనియా భాషవచ్చియుండినను న్యాయస్థానమందలివర్య మెగైరుభాషలోనే జరుపబడును. తత్కారణమున భాషాంతరికరణ మొనర్చువారికి హెచ్చుకట్టు మిచ్చి నియమించుకొనబాలని బీదలగు రుమేనియలందరును కటిక బారి యుడుటకు గొనిపోవడు జంతు పులవలె న్యాయాధిపతులు నుద్యోగములు మున్నగువారియెదుటలా పోనినీరునున్నారు. ఆ న్యాయస్థానము జరుపబడు చర్య జాతీయభాషనునువ కేవలము భిన్నముగనుండెను విదేశీయులను ప్రముఖచేయుటకు మాత్రము జాతీయభాష ధర్మశాస్త్రమును నామమాత్రము గాను కానగ్రంథమున పొందుపరచి యుండురు.

దేశీయ స్వార్థర సమాజము. ఈ నెల 12-18

తేదీలందు గుత్తిలోను, 14 వ తేదీ గుత్తికలో గ్రామమునను బజారు ఉత్సాహములు జరిగినవి. సమాజస్థాపకులగు మునిశ్వరయ్యగారు సమాజోద్దేశములను, కార్యనిర్వహణ మార్గమును, ప్రజలకు బోధించిరి. అరి హిందూపురమునండి కార్యదర్శి మునిశ్వరయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

సాంఘిక వార్తలు

భీష్మవరసల సభాపాదములు.

20 వ తేదీ శనివారము

ఇండియన్ బ్యాంక్, ఎనిమిదవ యార్డునకి జన

రీడ్ మిటింగు

సా. 4-80

ఎస్. వి. లాస్ టెస్ట్ టోర్నమెంటు,

చీఫాకము

సా. 4-80

మధురయూనియన్, సాంఘిక సమావేశము,

రాజధాని కళాశాల

సా. 4-80

మదరాసు డ్రామటిక్ సొసైటీ, మ్యూజియమ్

భయేటరు

రా. 9-80

21 వ తేదీ ఆదివారము

మృగయావిహారము, పరంగిళాండ తొమ్మిదవ

మైలరాతియెద్ద సమావేశము

ప్రా. 6-15

మహాజనసభ, జెనెరల్ మిటింగు, మాండు

కోడ్డు

సా. 4-80

22 వ తేదీ సోమవారము

ఎస్. వి. లాస్ టెస్ట్ టోర్నమెంటు, చీఫా

కము

సా. 4-80

కర్నీ ఆర్గన్ రిటైటర్

సా. 6-15

24 వ తేదీ బుధవారము

మృగయావిహారము, పూనమ్మిగొడ్డు ఆట

మైలరాతియెద్ద సమావేశము

ప్రా. 6-15

దీపముల వేళ. - నేడు, రేపు, ఎల్లుండి సాయం

కాలము 6-45 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

జేనిమ్మియను. - నేడు సాయం కాలము 6 గంటలకు

ప్రాజ్ఞేయందరి మువనులలో క్రైస్తవ కళాశాలకు

సంబంధించిన ఎఫ్, డబ్ల్యూ. హెస్టర్ను గూర్చి రవీంద్రనాథ

టాగోరుగారి సాధనను గూర్చి యువశ్యాసించెదరు. తదనంతర

ము వాదప్రతివాదములు జరుగును.

వేలము-గుగ్గిలముకలప-వేలము

బి. బారు ఆకంపెసివారు 1915 సం॥ పిల్లవరి నెల 28 తేదీ 500 పైగా 10"X11"X5" కొలగల కోసిన దూలములను (బి. ఎన్. ఆర్.) సాలూరులో సాయంత్రము 3 గంటలకు వేలము వేతురు. బోగ ట్టాలు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటిసు.

మెంబరులలోని 1. గోరెల వధ్యగృహము,

2. ఎద్దుల వధ్యగృహము, యివిరెండును యీనెల

22 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 2½ గంట

లకు యీ ఆఫీసులో, యీక్రింద సంతకము చేసిన

వారినలన వేలము వేయబడును.

పాట పెట్టవలచిన, యీక్రింద సంతకము

చేసిన వారివద్ద రు మొదట దానికి రు 200 లును

రెండవదానికి రు 100 లును ధరావతు ముందుగా

చెల్లించవలెను.

వేలపు యంత్రులు అలసిక న

గోరువారు హెల్తుకఫీచరు గారికి విజ్ఞాపనమును

బంపుకొనవలెను.

కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాసు.

హెల్తుకఫీచరుమెంటు

18. ఫిబ్రవరి 1915.

జె. సి. మెలోని.

(పీసెడెంటు.

సంఘ సంస్కరణము

జాతీయోద్యమములు.

క్రియత వేమనరపు రామదాసు ప. తులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యువశ్యాసము.

చెన్నై పురి సంఘ సంస్కరణ సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద నిన్న (18-2-15) సాయంత్రమున ఆంధ్రపుర హాల్ లో శ్రీ. శంకరునాయుడుగారి యధ్యక్షత క్రింద నొక సభ జరిగినది.

పంతులుగారి యువశ్యాసము

సంఘ సంస్కరణ దేశాభిమాన విరహితుడు. అతడు జాతీయోద్యమాల నభివృద్ధి నొందించుట లేనేలేదు. వాని యధాగతినైన నుండెనయితే నకింప చేయుటకు గూడ ప్రయత్నించునను నిది సంస్కరణలై మోపుట యక్రమము. జాతీయోద్యమములను నిలువబెట్టుటకు రెండు మార్గములు గలవు. విదేశ విషయములను పూర్తిగ బహిష్కరించుట యొకటి. విదేశ విషయములలో నుపయోగము లగు వానిని స్వీకరించుట మరియొకటి. కానా ఆస్పీరియన్ దక్షిణాఫ్రికా దేశములు వీరిలో మొదటిదాని నవలంబించి యున్నారు. హిందువులు రెండవదాని నవలంబించి యున్నారు.

ఈ స్వీకారమునకు బహుళముగ సమ్మతించిన సంస్కారవ్యతిరేకులు నీ దానిని తిరస్కరించుచున్నారు. హిందూ సంఘమున వేరువేరుభావములకు ప్రత్యేక విధులను పట్టి పరస్పర సహాయకవిధానమున ప్రవర్తించుట స్థిరమగు నేర్పాటు చేయబడినది. కాన సంఘమునకు గాని కల్లాలమునకు గాని యవకాశమేమియును లేదు. బహుళముగ నెట్లనోయ్య సహాయక విధానము నభివృద్ధి చేసినచో సంఘమునకే హాని కలుగునని సంస్కారవ్యతిరేకు లనుచున్నారు. ప్రారంభమున నెట్టి సద్భావముతో నీ సంఘసాకల్యవిధాన మేర్పరుపబడినను ప్రస్తుత మద పూర్తిగ నిరుపయోగమైనది. దానిని మరల పునరుద్ధరింపవలయును య సాధ్యము. ప్రాచీన హిందవసంఘునిర్మాణము కేవలసాంఘికమే గాని రాజకీయసంబంధమేమియు నందున లేనేలేదు. విదేశ సంబంధమును ప్రతిపక్షయమున నిరసించుటయే వారి ప్రధానభావము. వేరువేరు తరగతులకా దానికొకటి యాధారాధేయములుగ నుండుటయు చేయుటయే సంపూర్ణ సాకల్యవిధానము. దానిని మరలవదిలి ఎంతమాత్రమును నెరవేర్చుటకలపవలెనని. కాన నామరీపద్ధతి నీక నెంతమాత్రము నుండదగదు. కాన జాతీయసంఘమునందు త్రివీర్యము ప్రబలుటకు పాశ్చాత్యశక్తి స్వాతంత్ర్యోద్యమ మే యుత్తము గాన దానిని మువలంబించి ప కలయును. సక్రమ సమర్థనాసౌఖ్యములను ప్రబలింపట కదియే తగినదని పంతులుగారు నుడివరి.

ఈవిషయమున చర్చింపవలచిన వారు చర్చింప దగునని యధ్యక్షులు నుడివరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ధవన్యసించుచు వివరణము నందు రామదాసుగారిలో ప్రతి విషయమున శ్రీకృష్ణుని తున్నను సంస్కరణ దేశాభిమాన విరహితులను నిందకు

వై. డబ్లియూ. సి. ఏ. - రవపరాష్ట్రము 6 గంటలకు సాంకేతిక క్రిడానికదములు జరుగును. శ్రీలహూతలు. తేజావనీళ్లు 2 ఆటలు. సాయం కాలము 6 గంటలకు ప్రథమ చిత్రా పరీక్షతో కృతార్థులైనవారికి సర్టిఫికేటు లియ్యబడును.

వై. ఎమ్. ఎస్. సి. పుట్ బాలు. - ఉభయము ను సమానుగుటవలన క్రైస్తవ కళాశాలవారును ఇంజనీరింగు కాలేజివారును మొన్న తిరిగి మడిస యాటలో ఆంబ్రోజు దొరసానుల స్వాధీనమునకు వచ్చినవారి కళాశాలవారు జయించిరి. నేడు పిల్లయ్యల కళాశాలవారును క్రైస్తవ కళాశాలవారును కట్టడిపటి పాట యాడెదరు.

ప్రాణాపాయకరమైన ట్రాముబండి ప్రమాదము. - కడచిన బుధవారము సాయం కాలము మహమ్మదీయ వర్తకుడు కలిల్ సాహేబు ముప్పుకొన్న దోడ్ల వయసు వాడు. బాల్బివుక్ నుండి తిరువళ్ళీక్కటికి రేక్షా బండిమీద పోవుచుండగా, రేక్షాబాని విసువశాను కోడ్డునొద్ద నేమాచాచి బెడరెను. అది కాలముగా ఆ రేక్షాబండియు సాహేబును కూడ పోవుచున్న ట్రాముబండి యెదుటపడిపోయిరి. ట్రాము బండి సాహేబును ట్రాము యాడుదొడ్డువలపున చంపి వైచెను. పోలీసువారు కలయు విచారణను చేయుచున్నారు.

పాత్రులుగారిను విషయమున శ్రీకృష్ణునిచితి మరల నడివరి. మరల వదలి ప్రాచీనకాలమున నక్కను యాలోచనమీద నేర్పడినదిగాదనియు దానికి విశేషార్థమేమి యును లేదనియు ను "మన దారి ముడి వారిదారి వారిది" హిందవులనై సర్దిక వ్రామువలన దానికరిగ నీమతిపద్ధతి ఏర్పడినదిగాని మంచికెట్ల సాలోచించి యొక రేక్షునియందు లేదనియును ప్రస్తుతము సంస్కరణ సవ్యజనమత్వమును కలిగించుటకును యొకరి చొర్యమువలన మరియొకరికి బాధలేకుండ చేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నారనియును వ్యక్తికిని సంఘమునకును నడుమ సంధిరాయము అందగూడవనియును అట్టి యంతరాయ మేర్పడగ నే వికసిప్రభాభిప్రాయ మేర్పడుట కధ్యంతరము కలుగుననియును గాన సమత్వము భారీక సమత్వము గాక యాత్మీయక సమత్వము ప్రస్తుత మవసరమనియును ప్రాచీన చత్వరంధ్రము లీభావము నంగీకరించినవనియును మరలవిధానము వానిలో లేదనియును ఆయన నుడివరి. పిమ్మట సవ్యయూర్తి గారు నడుపుచు హిందువులకు రాజకీయవిషయక జ్ఞానము పూర్వకాలమున లేదనట సంబంధము కాదనియును వారికి రాజకీయవిషయములందు తేడాదర్శములు కలిగియుండినటుల చరిత్రయే వెల్లడించుచున్నదినియును, పాశ్చాత్య శక్తిములలో రాజకీయపరిశ్రామికాది విషయములలో తీసిపోకుండుటయే ప్రధానముగ సంస్కరణ మొనర్పరాదనియును హిందూదేశమున కది యుపయుక్తము కాబాలవనియును నుడివరి.

పిమ్మట సుబ్బారాయులు కెడల్యారుగారును మరి యిద్దరు మహావీరులు వీరిలో మొదల్యారుగారు హిందూజన సామాన్యభావము సంస్కరణమునకు కలకు భిన్నమనియును తమకు మాక్రికలునుటయే ప్రధానమనియును శ్రీ లుపచారిక మాత్రులుగాన వారికి స్వతంత్ర మవసరమనియు భావించు వారుగానున్నారు. వారి పరోపకారము సార్వభౌమత్వముతో కూడినదిగానున్నది సంస్కరణ పరోపకారభావ మట్టిదిగాదు. ఏ సంఘమున నున్నను ఎల్లవారి బాధలను చేత నగునంతవరకు తొలగించుటయే సంస్కరణ భావముగను. వారిది ప్రతిఫలా పేక్షతో నొనర్చుట లేదుగాన సంస్కారము కొనసాగుటకు శ్రీలను విద్యాకరుల నొనర్చుట యత్యవసరము. వారు విద్యా కరులయ్యెదరేని సంస్కార ప్రయత్న మతి శీఘ్రముగ కొనసాగునని మొదల్యారుగారు నుడివరి. మరియొకరు సంస్కరణ నభినందించుచును, నేరొకరు శ్రీల కాంగ్లభాష నేర్పరాదని యును నుడివరి.

సుబ్బారాయులు మొదలియారుగారు సంస్కరణ భావమును సంస్కార వ్యతిరేకుల భావమును స్పష్టముగ నుడివి యున్నారు. వారు వీరను భేదము లేకుండ నెల్లవారికిని విద్య నొసంగి ఎల్లవారి బాధలను నివారింప ప్రయత్నించుటయే సంఘ సంస్కరణ ప్రధానోద్దేశ్యము. వారికింక ప్రతిఫలా పేక్ష యేమియును లేదు. వ్యతిరేకులు తమకు మాత్రమే మోక్షము చేపాటుట ప్రధానముగ చూచుచున్నారు. కాన నీరెండు భావములలో నేది యుత్తమమో సభ్యులు నిర్ధారణ చేయదగు దురని అధ్యక్షులు నుడివరి.

విగళన పోలీసుగారు తిరువళ్ళీక్కటి సాహేబునవద్ద నుండు కిసకాసింగు ఆను మహమ్మదీయుల కడుగు లైతెకాన వందక నెల్లమం దుకు చేసి విక్రయించుచున్నందులకు చార్జీచేయుట ను. వీ డీ వలక నాలుగువర్యాయములు శిక్షింపబడినవాడు. మేజిస్ట్రేటుగారు వీరి కిప్ప డీ నేరమునకు గాను వంద రూపాయలు జరిమానాచెల్లించినచో ఆట నెలలు కఠినశిక్షయను విధించిరి.

వాతావరణ నిధి చెన్నై పురము శుక్రవారము ఉదయము 8 గంటలు.

బంగారో భారతముయొక్క దక్షిణభాగమునను, తూర్పు భాగమునను వాయుభారము హెచ్చినది. ద్వీపకల్పమునం దేమియు నూర్పులేదు. సముద్రతీరమునందలి ప్రదేశములలో మధ్య మోన్సూన్ నిధి, కొంచెం తక్కువగుకలదు. మార్పులేదు. ఇక్కడ పగటిపూట వేడిమి హోమాలకుంకె యెక్కువగ నున్నది. కడపలో నిన్న 99 డిగ్రీలుండెను మైసూరులోను, దత్తిమండలములలోను, డక్కనులోను, రాత్రిపూట వేడిమి సామాన్యనిధి కిందుమియగు కలదు. లెక్కిన ప్రదేశములలో తక్కువగనున్నది. సర్కారులలో 6 మొదలు 7 డిగ్రీలవరకును యీతగ్గుదలలో వ్యత్యాసము కనుపించుచున్నది. రాజధాని యొక్క ఉత్తరభాగములలో వాయుమండలమున అధ్యంత తగ్గి యున్నది. ఇక్కడను, తూర్పుననుద్రతీరమునను దక్షిణభాగ పు చివరను ముప్పులు వృద్ధియగుచున్నవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, చెన్నై పురి వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

హెచ్చరిక.

నూకునాయు విలేజ్ కులలో కొందరు తమ పేరు తెలుసుకొని స్థానికుడగు నే పెద్దమనుష్యుని పేరు నతోరి సంతకము చేసి యుత్తరములను కంపుచు న్నారు. ఇది మిక్కిలి హేయముగ నభ్యసము. పుట్టుపేరికి తనమును నూచించుగుణము. దీనివలన నొక్కొక పేర గొప్పవస్తువులు వ్రాయువారికి సంభవింపవచ్చును. మేము ఉత్తరవాదుల గాము వేలు పెద్దమనుష్యుల పేరుతో వ్రాయబడినట్లు తెలిసినది ఇకముందట్టి వ్రాతలను తగిన వారికి సంపదలసినవార మగుదుము. వ్రాయువారు ఉత్తరవాదులు కావలసివత్తురు. ఈవిషయమును తప్పక మా విలేజ్ కులు గమనించి ఇకముందు పై నూచించిన దురభ్యాసమును వదలుదురుగాక యని హెచ్చరించు చున్నాము.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేది

శుక్రవారము.

నిన్నటిసంఘ సంస్కరణ సమావేశము.

నిన్న సాయంత్రము మానగరమునందలి సంఘ సంస్కార సభాపక్షమున శ్రీయుత వేమన రపు రామదాసు పంతులుగారు సంఘ సంస్కారము జేరేభక్తి అను విషయమునుగురించి ప్రసంగించిరి. వ్యాయమాన్తలు శంకరనాయకు గారు అగ్రాసనాధిపత్య మలంకరించి యుండిరి. రామదాసు పంతులువారి యుపన్యాసము ఎల్లరును గమనింప నలసియున్నది. మన హిందూసంఘము కాలానుగుణ్యముగా మార్పు లందుచునే వచ్చుచున్నదనియు అందుచేత మార్పులను దానికే వదలిపెట్ట నలసివదిగాని క్రొత్తగా కట్టించి చూచిన యెడల నుపకారముగాక అపకారమే యగుననియు వాచించువారలు మనసంఘపు నిజస్వభావమును కనిపెట్ట లేదనటను నెక్కిచెప్పిరి పురాతన హిందూసంఘమునకు రాజకీయ దృష్టమే లేదనియు బయటివారిలోని గుణములను గ్రహించు శక్తియే లేదనియు కరుల దన్నులత్రయముచేత త్యజంపడిగిరిది యనునభిప్రాయము హిందూసంఘమునకు మూలాధారమయి వాక్రుచ్చి ప్రాత పద్ధతినే సంఘమును కట్టుట యసాధ్యమనటను నిరూపించిరి. సంఘములో నిజముగా నైకమత్యము కావలయుననుచో ప్రతిభాగమును వేరొకభాగమునో లగినంత సంబంధము కలదిగా నుంకవలయు కనియు అట్టి సంబంధమును హిందూసంఘమునాటి వర్ణ విభాగము కల్పించుటకు నుపయుక్త మేమూత్రము కాలేదనియు పట్టిప్రాయము పడిన విజ్ఞానమునందలి యన్ని యభిప్రాయములలో కేరేభక్తినివలన వేరేభక్తికకున్నను సాక్షాత్కారమున వచ్చి సాక్షాత్కారము నొందినవారెవ్వరును మనసంఘము సాక్షాత్కారమునాలోని యుత్తరవాదులను స్వీకరించి పనిచేసినతప్ప నిరుపయోగమై బలహీనమై దినదినము కృశించిపోయి లేరనవచ్చు ననుటనుమాత్ర మంగీకరింపకపోరు అందునొప్పును మనకనసరమయి యుండునది ముఖ్యముగా దైన్యముతో దేశాభిమానము చూపకపోయిరి. రామదాసుగారు వర్ణవిభేదమును నుడువకుండా తాతామే లేదనుచున్నారు. శ్రీని

వాసయ్యంగారు గారుకూడను నీమాటయే నెన్నియో కార్యాయములు చెప్పియున్నారు. సంఘసంస్కారపరులగు నిఃకనునెందరో ఈరీతి అభిప్రాయము కలవారుగానే యున్నారు. కాని ఇతరవిషయములందువలెనే ఈవిషయము నందును దేశభక్తి యొకను గాఢముగా కుదురలేదు. హృదయము నందలి యుత్సాహ తంత్రులు చింతనమును మారుతత్వ కితిగిన ప్రతిధ్వని నొసంగి యుండలేదు. ఆప్రతిధ్వని కానవచ్చిననె కార్యసాఫల్య మగుట. అంతేకాక ఇతర విషయములందు వలెనే సంఘసంస్కార విషయమునగూడ నుత్తమ స్వార్థత్యాగము కానరాలేదు. అక్కడిచిక్కులు ఇక్కడను కలవు. రాజకీయ విషయములలో న్యాయమార్గము తెలిసి యుండియు నొక్కొక పర్యాయము స్థానికాధికారుల చిత్తములు రంజింప జేయవలయునని ఎక్కువారు పడుచున్నారో అట్లే మననాయకులు సాంఘిక విషయములో సంఘములోని వారిని రంజింపజేయ వలయునని నెనుకకు క్రొక్కుచు న్నారు. ఇందులోనొక్క తారతమ్యము మాత్రము మాబుద్ధికి తోచుచున్నది. రాజకీయ విషయములలో నొక్కరాజకీయోద్యోగులయెడల భయముమాత్రమే మననాయకుల నడ్డుచున్నది. సాంఘిక విషయములలో సంఘపు భయమొక్కటియే కాదు. ముసలియవ్వగారి యొక్కయు పూర్వచార పరాయణయగు తల్లిగారి యొక్కయు నన్నిటికంటె మిన్నగా పెడసరము వదలని భార్యగారి యొక్కయు ప్రేమాబంధ మొక్కటి మననాయకులను కట్టివైచుచున్నది. భయబంధము త్రొంచుకొనుటకంటె, అపసరమైన యెడల ప్రేమాబంధమును త్రొంచుకొనినట్లు కానవచ్చుట యైనను కష్టతరము. అందుచేత బాగుగాతర్కించి చూడ నిజమగు సంఘ సంస్కారమునకు ఇతరసంస్కారములకుకంటె నెక్కువదేశభక్తి కావలయుననుట నిక్కువము. ఎక్కువ మనస్థైర్యమును కావలయుననుట స్పష్టము. ఇవి మనయం దుండుట బహు స్వల్పమగుట చేతనే నేటిదినము మనమెన్ని మాటలాడినను నెప్పటిస్థితిలో నుండునట్లే బయటి వారికి కన్పించుచున్నాము. అందుచేతనేవారుములోని లోపములను జూపుచు నితరవిషయములతో మనము పతిభచూపినను హేళనసరకు నెయక యున్నాము. అన్నివిషయములలో సాత్వికాభివృద్ధి కార్యములలో దేశభక్తి స్వార్థత్యాగము లవసరములు. జాగునైతేకొని సంఘసంస్కార విషయములలో జూపుట ప్రథమకర్తవ్యము. శ్రీయుత రామదాసు పంతులగారిట్టి విషయమున శ్రద్ధతీసికొని నందులకు ఆంధ్రదేశము గర్వపడవలసియే యున్నది.

మానగరాధికారులు పాలకుత్వమునకు కొన్ని క్రొత్త సూత్రముల నెర్పరచినారు. ఇది వరకు వీధులలో కుప్పతొట్టుండెడివి. ఇప్పుడు నగరపుకొన్ని భాగములలో ముఖ్యముగా తిరువల్లి క్కేణిలో ఆటొట్టును తీసివైచి ప్రతియింటను ఇంటి యజమాను లొకతోట్టి పెట్టవలసివదని యాజ్ఞాపించినారు. ఇంటిముందర ఇంటిలోని కసపునంతయు పట్టునంతటి బుట్టలనో కిరుసనాయిలు డబ్బీలనో పెట్టువలెనట. అందులో కసపునంతయు నైవల యునట్టి నగరపాలకులు నియమించిన పనివారలే తెంచి యాక సపును ప్రతిదినమును తీసికొని బోదురట. ఎచ్చటనో వీధిలో మూలకు తొట్టిలోపడి యుండతగిన కుల్ల కసపు ప్రతియింటి ముంగిటనునుండి వికారముగా చూపట్టి యనారోగ్యమునకు దారిచూపుచే కాక యీపద్ధతివలన నింటియజమాని దినమొక బుట్ట

దినమొకడబ్బా వ్యయముచేయ నలసినవాడైన నగుచున్నాడు. లేకబయట పెట్టినబుట్టచు డబ్బాను దొంగతెల్లికొని పోకుండుటకొరకు జీతమిచ్చినని వానినైనపెట్టికొనలసిన వాడగుచున్నాడు. ఈకారణములను నిరూపించుచు ముఖండ్లలో పడుచున్న శ్లసమూహపు విషయమును కొంతతెల్లపుచు ఇప్పటి పద్ధతి యసాధ్యమని తిరువల్లి క్కేణిలోని ప్రముఖులనెక్కులు నగరపాలకులకు నుచు పంపుకొనినారు. మానగరాధికారులదివరకు పెట్టికొట్టనే పెట్టి అందులో ప్రజకసపు ఇప్పటి కంటె కొంచెము జాగ్రత్తగా వేయునట్లు అప్పుడప్పుడు హెచ్చరించుచు తమ నౌకరులు పూట దిప్పి పని చేయనట్లుచూచు కొనిలేని నవీకరణలుగాని ప్రయోగములు గాని అపసరముండవని నమ్ముచు న్నాము. కావలసినది పనిగాని పద్ధతులుగా పనుట నగరాధికారులును గమనింపవలసియున్నారు. ఇతర ప్రాంతములకు నీక్రొత్తపద్ధతి ప్రాకి అందరు ప్రాంత కలవరము కలుగకముందే మానగరపాలకులు హెచ్చరిక చెందుమరని నమ్ముచున్నాము.

గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు బల్లారిపురమునకు దర్శమిచ్చినారు. ఆపురమునకు నీటిసరఫరా జేయలేనదనియును కొనబడుచు నేడుమైదూరము నందుండు హగరినదని చూచుటకు పోయియుండిరి. వారు మార్గ పద్ధతిన ప్రజలుపడుచుండిన నీటిబాధ చక్కగా కరిగింపగల్గిరి. వారు పోవుదారిలోనే ఒకచోట ఇనుకలో చెలమ త్రవ్వబడియుండెనట. అచ్చట ప్రజలుగుంపులు గుంపులుగా మూగింతుంకాయచిప్పలచేనందులొనినరును గోకి కొనుటకు ప్రయత్నించు చుండిరట. కొందరు నీరను మాటలేక కన్నీరేసిరుగా నెడలిపోయిరట. నిరంతరము జీవనదిగాబాగు కావేరజలముల నత్కింతవై భవమున కనులార జూచుటకలవాటు పడిన శివస్వామి అయ్యగారికి నీచిత్రఫలమిక మరపునకురాదని తలంచెడము. వారు బల్లారివచ్చి చేరిన వెనుక ప్రజలునీటికయి ప్రార్థింపగా ప్రభుత్వము వారు ఉపకారముగా చేయవలసినంత చేయుదురనియును తగినదన్ను నైచుకొననిట్టి ఒకపనినీడనియు గట్టిగా వాగ్దానమొనర్చి నాకరించుచు న్నాము. ఇలానీటికెప్పు ఇంతటితో తీరుని మిక్కిలి సంతసింప వలసివచ్చే.

కడపటి గంజాము జిల్లాబోర్డు సమావేశ సమయమున శ్రీయుత వి. వి జోగయ్యగారు బోకలుబోర్డు నిర్వచనములకు ప్రభుత్వపు సేవలోని యుద్యోగులు నిలచుట అంత ప్రయోజనకారికాదని తీర్మానము తెచ్చిరి. అధికార సభ్యులెల్లరును వ్యతిరేకించుటచేసి యసాధ్యముని సహాయసమ్మతుబుండియును గూడ నీ తీర్మానము అంగీకృతము కాలేదు. తీర్మానపక్షమున 11 సమ్మతులును, వ్యతిరేకముగా 14 సమ్మతులును వచ్చినవట. తీర్మాన ముపజను మండినను అపజయ ముదెను గాని లోకలు బోర్డుల సభ్యులు సైతము అధికారులు నిర్వచనమునకు నిలుచుటకు వ్యతిరేకాభిప్రాయముకలవారియి యున్నారునుట ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చుట ప్రేమోదాయక మగుటచేత స్వతీర్మానములు సాధ్యమయినచో అన్ని బోర్డులలోను తేటదనలయు దనియే మాయుభిప్రాయము.

లోకమాన్య గోకిలగారికి జేహముస్వస్థముగాలేదని నేటి తంత్రీవార్తలలో నొకచాసవలన తెలియుచున్నది. శ్వాసకోశములును గుండెకాయయూకూడ బబ్బపడినట్లు వినుచున్నాము సంతత పరీశ్రమా సమృద్ధగు నీ భారతపుత్రునికి ముగ్రశేయమునకయి పరమాత్ముడు త్వరతో సారోగ్యము నిచ్చుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

అంధను ఫిబ్రవరి 1931: యుద్ధ నౌకలను, వైద్యులు
లను కావలసిన సాధన సామగ్రి అస్త్రేలియా ప్రభుత్వము
వారు కొనదలచినారు. వీనిని తనిఖీచేసి, సలహా చెప్పబడిన
ఆర్థిక వ్యవహారజ్ఞానము గల యొక యాంగ్లోగిర్మిని నియమించి
నారు. జూను మాసాంతమునకు వీరు ఏడు క్రెడిట్ నోట్ 10 లక్షల
సామలను విడుదలచేయగల్గుదురు.

విమానములను కట్టినట్లు తెలియించుట.
లండను ఫిబ్రవరి 18:— ఆస్ట్రేలియా విమానము
వారు తమకు కావలసిన విమానములను నిర్మించుటకు నిశ్చ
యించుకొనినారు.

శ్రీమంతులు

తమిళనాడు, గ్రీకులు.
లండను ఫిబ్రవరి 18:— గ్రీకులకు వాణిజ్యములో
యింకా నడుమానములేదు. కాక స్టాంబుల్ లోను నందలి పో
లిసువారల ద్వారాను బహుళముగా తమ పనులను నడి అం
దుచేయుటకు బ్రతుకుచు గాచుటకు చెప్పినయు నీవిషయ
ములతో మిగిలినయు వైరుధ్యము కలయుచున్నది.
అట్లేనియు

అట్లేనియును ముట్టడి.
అట్లేనియును రిపబ్లికన్ పార్టీలో సర్వయూతై
దంతులవలె. స్వయంతులు ఘోషించుచున్నారు. నంద
మది మాత్రము యుద్ధమున పాల్గొనుట.

అంటివేరి
రెండు బూర్జువోల పక్షమున, నొక డిప్లొమెటును.
కడవిన సోమవారమునాడు అంటివేరి పక్షమున కల్పించి.

జర్మనీ

జెప్పిలి నొకటి ధ్వంసముగలు
లండను ఫిబ్రవరి 18:— బోకా హానా. ప్రాన్సు
నందు పడవర గా నుత్తర దిక్కునకు రెండు జెప్పి
లుపోయెను. వీరిలో నొకటి యెంట్లెంటుకు మరలించెను.
రెండవది నిశ్చయముగాని సున్నతతరమున ప్రాన్సువద్దదిగెను.
ఈయనాహానా 14 రున్నబట్టి నిర్ధంధింపబడిరి.

మరిగొన్ని వివరముల
లండను ఫిబ్రవరి 18:— ధ్వంసమైన జెప్పిలిను నూతన
ముగ కట్టబడినదియు గొప్పదియై యున్నది. ఇయ్యది
యందయమున 4 గంటలకు హింద్యులండి బయలుదేరి యుత్తర
సముద్రమునకు పోవునదికి యింకను పాడయ్యెను.

గాలియోడ చిక్కులనొందుట.
లండను ఫిబ్రవరి 18:— ఆంస్ట్రేలియా మానునందల ఆకుగుం
పొడవులయొక గాలియోడ ఆంస్ట్రేలియానుకు తూర్పున 600 అడు
గులయెత్తున నెగురుచుపోయెను. ఇక్కడ సాధ్యమేలే రక్షణలొని
దై యుండును. అందలివారలు యోడను అడ్డుముగా నుంచ
బ్రయత్నించిరిగానికొన్ని నిమిషములైనతరువాత మరలక్రిందయి
జ్ఞాపకజేసెను పునరు పోవుచుండెను. ఆయోడనుండి వ్రేలాడు
చుండిన తాగు తెలిగ్రాఫురీగెను దగ్గలొచ్చి తెగిపోయెను.
ఈయోడను ఫిరంగిదెబ్బలు తగిలినటుల కన్నడెను.
తరువాత దీనిని జ్ఞాపకజేసెను నుండగా జాచిట్లును అప్పు
డు మనుష్యులను కట్టవలయుననియు తెలియుచున్నది.

దక్షిణాంధ్రాసానము
కూనూరు మునిసిపాలిటీ కేసు.

కూనూరు ఫిబ్రవరి 18:— మునిసిపాలిటీ కేసులో, మరి
కొందరి సాక్షులను విచారించుటకై ఉదకమండలమునండి,
డిప్రెట్టమేజిస్ట్రేటు యంగుగారు కడవిన సాయంకాల మిక్కు
డకు దయచేసి నేరుచివారా ప్రారంభించిరి. ఈ కేసులో
కూనూరు మునిసిపాలిటీకి యింకను మేనేజరుగ నుండిన,
టి. రామలింగమ్మ యనువక్త తాననునకు, వొంగతనమున
కున ప్రాంతాదును చేసినందునకల్పా చేయడెను. ఫిర్యాదు
పక్షపు కేసుయేమనగా, మునిసిపాలిటీవారి చాలరాళ్లను
ముద్దాయి లాభముగానింనుకొన్నాడు. మునిసిపలు ఆస్తులకి
సమాపమున నున్న స్థలములలో గోడకట్టుటకై, యారాళ్లు
ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ను నిర్మించుటకు చేయబడినవి.
మునిసిపాలిటీవారి పాత ఆస్తులను సమాపమున, నొకయింటిలో
నిలువనుంచి మరికొన్ని వస్తువులను కొనిపెట్టెను. మునిసి
పాలిటీవారి కులీచీ వద్దకి ఈయెరుకొనెను. మునిసి
పలు ప్రభువుగి. తాము పోయెను, మునిసిపలు కాలటరీ
ఇన్వెస్టుమెంట్ రాష్ట్ర బండ్లను కొనుగోలుచు. గార్లును,
మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన గొండునుకూలీలను మేన్టీటెను
విచారించుండి. ఇన్వెస్టుమెంట్ రాళ్లు, గోల్డెన్ వెజు
రాళ్లునును సంబంధించిన యింకా సహాయముచేయ
చున్నాడు. ఫిర్యాది పక్షమున గోల్డెన్ వెజురాళ్లు, ముద్దా
యరాళ్లును, ఎన్. ఎ. వారిని, నీనుప్రభుత్వమునకు

యూగార్లును వాదించుచున్నాడు. కేసు 25వ తేదీకి వాయిదా
చేయబడినది 25వ తేదీన, వివిజలు ఆఫీసున మోచిచ్చి. ప్రాగారును,
మునిసిపలు కాన్సిల్లరు నూరురు నైటుగాను విచారించ బడు
దురు. పాత ఆస్తుల దగ్గర ముద్దాయి గోడను కట్టించినట్లునూ
ను, యిండ్లను నేటి పధాగిన్నాడు డిప్రెట్టమేజిస్ట్రేటుగారు,
మునిసిపలు చెక్కున, పోలీసు ఇన్వెస్టును, గోల్డెన్ వెజు
గార్లతో వెల్లెచూచిరి.

తిరువాన్కూరు శాసనసభ.

తిరువనంతపురము ఫిబ్రవరి 18:— తిరువాన్కూరు శాసన
సభ నేడు తిరిగి 10.30 నిమిషములకు సమావేశమైనది. సో
లీనుడిపార్టీ మెంటుకు సంబంధించినమరికొన్ని విషయములను
విచారించబడినది. పక్షమును జరుగుచున్న పోలీసు పరిపాలనను
గురించి, కయినొకలము ప్రతినిధి విమర్శించుచు సంకతులను
టిని సాక్షులనుగ నడిపెను. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు,
పరిశ్రమలకును సంబంధించిన విషయమును చర్చకు వచ్చినది.
ఆర్థిక విషయములను గురించియు, పరిశ్రమలకు సంబంధించిన
విషయములను గురించియు, ఆయా స్థితిగతులను కనుగొనుట
కును, నీటి సాగుదల సౌకర్యములను చేయుటకు, పనువుల
చేపకు శ్రీక్షమ యేర్పాటు చేయించవలసినదనియు, మున్నగు
విషయములను సభ్యులు చెప్పుకొనిరి. దివానుగారికి విజ్ఞాపనము
కూడ సమర్పించబడినది. వీనిన్నిటిని వాగ్దేశంతో నాలకించి
అలోచింప బడుననియు సంధానములో, ఆయా పరిశ్రమల
స్థితిగతులను విచారించుట కొక పోరాముక జేత నియమించ
బడుననియు. గారు నెలవిచ్చిరి. పరిశ్రమలకి స్థితిగతు
లను గురించి గుటిల బాంధవ్యముల చాలమంది చర్చించుచు
వచ్చుటచే దివానుగారి కింకారించి తెలిపినమెట్లనే సభ్యులందరు
సంతోషించిరి. పాలియాగూ వాలియాను అనువారు జన్మ
తెగలో చాల ధనవంతులు. రాజుగారికి ఆతిథ్యముగ వచ్చి
యన్న వీరు సభకు దయాచేసిరి 5 గంటలకుతరువాత సభ
ముగిసినది.

బొంబాయి

బొంబాయిలో నగ్ని ప్రమాదము
ఒకరు చనిపోయెను.
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 18:— రిన్నా ప్రాంత శ్రేణ్యులలోని
నై వేయెందు ఒకయింటికి నిప్పు ముట్టుకొనినది. అగ్నికేమియు
నష్టము కలుగలేదు. కాని ఒక హింద్యుడు మృతిచెందెను. ఇతని
యనము 35 వర్సరములు. ఇతడు వీడి కాబ్బుచు పక్క
మీద పడుండియుండెను. ప్రమాదమునకులక వీడినిప్పు పడి,
పరువును, బట్టలను అంటుకొని మండిపోయినది.

క్రియాయోగ కేసు
పూనా ఫిబ్రవరి 18:— క్రియాయోగ గోష్ఠిగారు హృదయ
దుర్బలముతో కూడిన ఉబ్బసము వలన బాధపడుచుండుటచే
డిప్రెట్టమేజిస్ట్రేటుగారు.

తప్పుచువనికి శిక్ష

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 18:— అహమ్మదు నహమ్మదు
అను నొకమహమ్మదీయుడు నేమిపోలీసుకోర్టులో నొకరోజు
సామూహ్యపుఖయచు, 20 రూపాయల జరిమానాయును,
విధింపబడెను. ఈశిక్షను వ్యజరిగిన మునిసిపల్ ఎన్నికలో మతి
యొకనికి బదులుగావెట్ల ఓడించెను.

ప్రాముఖ్యమగు వస్తువుల ప్రైవేటు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 18:— ప్రైవేటు గొప్పకంపెనీ
మేనేజరు ఇ. జి. సాయుజ్ అనునాయు ఒకప్రాముఖ్యుండి
నడుపువాడుగు, ఇన్వెస్టుమెంట్ ను, తన్ను గొట్టి
నట్లు ఆభిమానమువెచ్చెను, సాయుజ్ దిగసాదని చోటనుండి
దిగుటకు ప్రయత్నించగా వైశ్యవ్యక్తులు నిరోధించుచు
ఈయనను ప్రోసిరట. మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును విచారించి
కొట్టివేసిరి.

బొంబాయి మునిసిపాలిటీ

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 18:— బొంబాయి శ్రేణ్యులలోని
జంతువుల కాలుష్యముచేతను నొకవ్యక్తులను కట్టుటకు
బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారు కమిటీని ఏర్పాటు అంగీక
రించిరి. ఇంకనుకూడ వ్యవస్థలను 25,000 రూపాయలు
మొదలు, 50,000 రూపాయల వరకును కట్టించిరి.
చున్నపుభవరముల బాగునై చేయుచున్న పరివహములు
తెలుపుటకు కమిషనుగారికి సభ వారు కొలది.

భార్యను హత్యచేసిన కేసు
మద్రాసు విడుదలచేయబడుట.

బరోడా ఫిబ్రవరి 18:— రాజా బోంబే ఛాటుజుగు
బహద్దరుగారు తమభార్యను గొంతుపిడి చేసినట్లు కేసు చే న
బడినది. వీరు కీర్తి కేసులయిన, ఫతేసింగు రాజుమారునకు
బంధువులు. వీరికి 22 కార్డుగారినవలూ నుద్వోగము. ఈ కేసు
22 దినములు బరోడా నెషన్లు జడ్జిగారివల విచారించబడి
నది. డిప్రెట్టమేజిస్ట్రేటుని సభ నుగా రీకేసులో, ప్రధాన
సాక్షులు. ఈ మె ఆత్మహత్య చేసికొనినది. కాని ఒకరుచంప
తదని వీరు సాక్షులొచ్చిరి. కేసు ఋజువుకాలేదని కొట్టి
వేయబడినది.

కలకత్తా

కలకత్తా ప్రయుజాకోర్టు.
రాఫెను ఫెల్సుమిడి సరకులు.
కలకత్తా ఫిబ్రవరి 18:— కాశీనర్తకుల, విశ్వేశ్వర
ప్రసాదు, నీతలు ప్రసా అనువారు, గిరహావాండరు వెన్న
అను మరయొకకంపెనీవారును రాఫెను ఫెల్సు అను జర్నలి
వారి ప్రియమీద కొంతసరకును వేసిరి. యుద్ధముపొసగిన తరు
వాత దీనిని ఆంగ్లేయులు పట్టుకొనిరి. తమసరకులను తమ
కిప్పించవలసినదని వీరు దరఖాస్తులను చేసికొనిరి. కేసు
ఇప్పుడాయాధిపతు లీకేసును విచారించి తీర్పుచెప్పిరి
విశ్వేశ్వరప్రసాదు, నీతలప్రభులను వర్తకులు డెస్టాక్కు
వర్తకులకు ఇతడి సరకును సంపించిరి. వెన్నగారు ఆగ్రా
లోనివర్తకులు. వీరు కొంత సరకును వేసిరి వీరిద్దరు వర్తకులను
యిప్పించవలసినదని న్యాయమూర్తులు తీర్పు చెప్పిరి.

గాడ్డెనురీచి బుధిబోలుకేసు

మద్రాయిలకు జామినమీద విడుదల చేయుట.
కలకత్తా ఫిబ్రవరి 19:— గాడ్డెనురీచి మోటారుండి
పోటుకేసులో పట్టుకొనబడిన మద్రాయిలలో అయిదుగురును
అలిపూరు కోర్టువారు జామినమీద విడుదల చేసిరి.

కలకత్తా ఓడ రేవు పట్టు
విద్యుచ్ఛక్తి యేర్పాటులు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 19:— కిక్కురుతూ డాకుల దగ్గర
రేవు అధికారులకు సంబంధించి విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయు
వెద్ద యంత్రాల యొకటియున్నది. దీనిని పనిచేయుచుండుటకు
కేసుకుకావలసినవిద్యుచ్ఛక్తిని కలకత్తాలో విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ
చేయు సంఘమువారి వద్దనుండి తెప్పించు కొనుటకు రేవు
కమిషనుకు యిటీవల జరిగినసభలో నిశ్చయించుకొనెరి.

పోలీసు యుద్వోగిని హత్యచేయదలచుట.

రంగపురము ఫిబ్రవరి 18:— రంగపురము పోలీసులూ
పరింటెంటు గారిని, హత్యచేయదలచిన సుదృఢములొన్ని
నలుగురు పట్టుకొనబడిరి వీరి నాకు గుర్తించిరి పోవుటచే
జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారు జామినమీద విడుదల చేసిరి.
శతధరకారు ఉమానాథచక్రవర్తి అరవారద్దర ముత్రమే పో
లీసువారి స్వాధీనములో నున్నాడు.

మింటా ప్రభిష్ట ఉపచారసభ

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 18:— కడవిన సోమవారమునాడు
కార్మికేంద్రప్రభిష్ట గాంగునకు పోయిమింటా ప్రభిష్టే గోగు
లకు ఉపచారముచేయుటకు సావించబడిన సభకు అనుబంధ
ముగా నొకసభను చిట్టకాంగుల సావించినది. ఇట్టియంపయో
గకరముగు సభను సావించినందునకై పాపలనుకొ కార్మికేం
ద్రప్రభిష్ట కొనియాడినది.

బర్మా

లైలువేబోర్డు.

55 హోబుగూరు సానుసంస్థానమున వెళ్ళుట
రంగూను ఫిబ్రవరి 18:— రైలువేబోర్డులో మొదటి
సభ్యులగు సర్ హుటేబుగూరు సానుసంస్థానములోని యాం
గ్లికు సోమవారము దర్శించి, బొంబాయి నుండి, యాంగ్లి
వరకును కొందరు రైల్వేయంత్రులను వీరితో కచ్చిరి. చీవా
నేకియూను, భారతీయరైలును, మరికొందరును, రైలుసేను
విస్త్రుతప చేయవలయునని పిటిషనులను వెట్టుకొనిరి.

లాహోరు

లాహోరులో దొంగతనము.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 18:—కడచినవారము ఆఫ్రాంత ముల లాహోరులో చాల దొంగతనములు జరిగినవి. పురమంది రములో గిన్నె తెల్లవారమున దొంగలు దూరిరి. కాపలా వాళ్లను దొంగలు చావగొట్టి మరణముగఁదిలో ప్రవేశించిరి. కాని సామ్యమును తేకపోయినది. పోలీసువారు రాకపూర్వమే దొంగలు పోయిరి.

వీధులకు ఆహారపదార్థములు.

యుద్ధవిధిపండి సాహాయ్యముచేయుట.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 18:—నివిలు అందు నిజాబాద్ నెట్టెట్టె పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. —యుద్ధవిధి పంజాబు కాఖిలో కొంతసామ్యములున్నవి. ఈ సామ్యముల నుండి లక్షరూపాయలకు వైగా అధికారము కలుగుచున్నది. ఈ సామ్యము అధికారము భిన్నమై యిట్టి ఆహారపదార్థములను కొని, వీధులకు సులభముగా ధరలకు విక్రయించెదరు. ఈయిట్లు విరి తగ్గించు నిమిత్తము, హిందూదేశపు ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా వెనుకొని నిషేధించుట యుక్తము.

అలహాబాదు.

భార్యురగారి హత్య.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:—అలహాబాదులో అను జమీందారుడు 1918 సం॥ తీర్థమున హత్యచేయ బడెను. ఈ హత్యకు ప్రోత్సాహముచేసినట్లు బాలు రామనీలకసింగు అనునతడు అజమీరులో జైలరీలోనున్నందునాడు. ఈతను విచారణ ముగిసినది. ముద్దాయి దోషమునుకాదని అన్వేషణ తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. తీర్పుయందుచెప్పబడును.

దెబ్బలుతినిన భారతీయ సైనికులు.

అలహాబాదులో చెల్లెలపాహాళ్యము.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:—దెబ్బలుతినినట్టియు జబ్బుగ నున్నట్టియు భారతీయ సైనికులు యక్కడకువచ్చినప్పుడే వైద్య సహాయముచేయుటకు వైద్యులు జనరలు హతవేగారి యజమాన్యముక్రింద ప్రత్యేకము యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. వేరువేరుగనున రెండు ఆస్పత్రులలోను 75 గురతు వసతి యుండును. ఈ యేర్పాటులను చేయుటలో నెయింటుజాను అంబులెన్సు సంఘమువారు సహాయముచేసినారు.

ఢిల్లీ

కెప్టెను పేర్సుఫియరు.

ఢిల్లీలో ప్రచురింపబడిన యొక ప్రకటనమునందు కెప్టెని ల్యూ. హెచ్. పి. పేర్సుఫియరు కోతుబాతులవారిలో గణన పోరాటమునందు హతులైన వెర్నియా సింధుకాఖినుండితెలి యవచ్చుచున్నదని తెలుపబడెను. వీటిలో అక్టోబరు-దేశము నందొకమూలనుండి మరియొక మూలకు ప్రయాణముచేసి ప్రసిద్ధి గాంచిరి, వీరికి నెంపున విలిదములలోను సందర్శనను సీ.వి. యిఅనువించుననుసంగిరి. వీరుకోమెయిట్టులో రాజ్యాంగప్రతి నిధులు. కోమెయిట్టుసమాచారాలవారలలో వీరికెక్కడకులును బడికలదు. వీరుమృతులగుటవలన రాజ్యాంగకాఖివారికిని విదేశ వ్యావహారిక కాఖివారికిని యెక్కుడునష్టముకలిగెను.

హైందవ సహాయసైనికులు.

మాతన నిబంధన.

విరోధాదులకు పశువులను హైందవసహాయ సైన్యమునందలి యుద్ధాగ్రములు బ్రీటిషువారిని హైందవులేమి ఇండియాలోనిపక్షకుల ప్రకారము వేతనములనుకున్నవారి లో రోగపీడుతులైనవారుగా నిరూపించినవారుగాని పని లోనుండి తగ్గించునాటికి వాటికముట్టుచున్న పద్ధతిప్రకారము మూడు మాసములనిరీక్షను పూర్తియైతేతము నందెదరు. అట్లువైని ఇండియాలో నమలులోనున్న నిబంధనప్రకారము వ్యాధిగ్రస్తులకెంతయ్యవలసియుండునో యంతవేతన మియ్య బడును. ఇచ్చియ్యదయ్యుండు ప్రారంభమైనది మొదలు నమలు లోనికివచ్చును. అని ఇండియా స్టేటుసెక్రటరీగారు తీర్మానించిరి.

రణరంగమునందలి సైన్యము

వీరి యుద్ధాగ్రములనుగూర్చిని నిర్ణయములు.

ఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 18:—వైద్యవృత్తి నవలంబించిన యూరోపి యనులేమి, భారతీయులేమి, రణరంగమునందలి సేనలతో ని

ప్పుడు నున్నచాకిరి, ముందుకెన్నవారికి నివర్తించు యూనియ మములు హిందూదేశపు మంత్రిగారి సమ్యక్ప్రకారము మం జూరైనవి.వీరి యుద్ధాగ్ర పరమావధి ఒక సం॥ము. దినమునకు పాన, నాలుగుపిల్లింగులవంతులజీతముయిట్లును. అహారముఉచిత ముగ నివ్వబడును. బసలు దొరకినచో నుదితయగ నేర్పా టు చేయబడును. బస దొరకిక పోయినప్పుడెల్ల దీనికి కలు భిన్న యియ్యబడును. కావలసినయెడల ముందుగనే మూడు నెలలజీతము ఇయ్యబడును. హిందూదేశములో 40 పాకుల సానుగ్రిని కొనియచ్చెదరు. మెడికలుకాఖిలా లెవ్విసెంటు బదలిలో తాత్కాలికముగ పనిచేయవలయును. పని అయి పోయిన తరువాత, అనువని పానులు అదనముగ ఒకేసారి ఇయ్యబడును.

అధికారులకువచ్చిన యుద్ధవాస్తవము

హిందూదేశపు మంత్రిగారు పంపుట.

ఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 18:—హిందూదేశపు మంత్రిగారి తంతి వార్తను రాజప్రతినిధిగారికి పంపిరి. —కుడి పక్కనున్న రమ్య ను సయ్య పూర్వభాగము మీద కూర్చు ప్రస్థానముండి, జగ్జను సేవపడి యుద్ధముచేయుచున్నది. రమ్యవారు అస్థిరంగా నందయాత్ర మానుకొన నట్లుచేసి, హిందూదేశి కలుగుచున్న వాధను తొలగించవలయునని వీరియందజ్ఞమే యుండును. జగ్జనుసేలు ముందులోకొని వచ్చుచున్న కొని దిని, రమ్యనుసేలు వెనుకకు వచ్చుచున్నది. రమ్యవారికి చాలవస్త్రము కలుగుచున్నట్లు స్పష్టమైనట్లు చెప్పుచున్నారు. రమ్యవారి, రాజ్యపు సరిహద్దును, రుమ్మల్లోవున, గోడ నోకు పడమటభాగమున అస్థిరమైయున్నది, రమ్యవైద్యము యొక్క రెండుపూర్వములను చుట్టుముట్టుకొన చాలచుండి జగ్జను నై ని కు అయి త్నించుచున్నారనియు రెండవ పూర్వమున, మరియొక జగ్జనుసేన, లితుపట్టణమునుండి, ఓసోవిజితరమ్యవారి కోటమీదకు వచ్చుచున్నదనియు, రమ్యను అధికారులు చెప్పుచున్నారు జకోవినాలో కూడజగ్జనులు ముందుకు పోవును, ముద్వో ర్నాను పట్టుకొని, నెత్తునదిని దాటిరి. కాని, కార్పెలియా ప్రాంతములను మాత్రము, శత్రువులమీద పడుచున్న రమ్య నలు తమస్థానములను నిలుపుకొనుటయేగాక కొద్దిగముందుకు నయికుము వెళ్ళుచున్నారు.

40 అడ్డమవిమానము తిరిగిచెల్లియము తీరమున బాంబు లువేసినది రి పరానువిమానములు జగ్జనువారి విమానసాను ముదబాంబులువేసినవి. జగ్జనువారిఫిరంగులుండు సానము మీదను, నౌకాశ్రయముమీదను, చిన్నపడలమీదనుకూడ బాంబులు వేయబడినవి.

గ్రంథ విమర్శనము.

పితృహక్ మహాసభ:—ఆర్యవారాయణ మూర్తి గారు వ్రాసినగ్రంథము ఇందు వీరు జాతకస్కంధ జ్యోతిష మును భింపించుటకు ప్రాసంగిని. అనేకపాత్ర లనేకవిధము లుగా నుపయోగించినట్లు ఊహచేసి ఆయుషన్యాసములలో భింతనను వివరించుచున్నారు. అచ్చటచ్చట గ్రంథము హాస్య రస ప్రధానముగానున్నది. కొన్నిచోట్ల ననవసర హేళనయు నొకటి రెండు స్థానములలో ననవసర మహామృదీయ ప్రశంస యుకల వేమోయను ననుమాన కెదెదుచ్చుట యంతసమ్మా రావహము కాదేమో. వెల రు 1-0-0 ప్రచారకులు హిందూ పురమునందును గ్రంథకర్తగారే యయిట్లు గ్రంథములక తెలియుచున్నది.

నిజగురు జ్ఞానబోధము:—ఈమధ. రామసాను నను కని విరచితము. ఈతడి గ్రంథమునకుప్రాతన ఫక్కిని జ్ఞానయోగమును చెప్పి ప్రవర్తింపచినాడు. మేనున స్వతంత్ర రచనగాని ఆ స్థానభక్తియుగాని భావాసర్యముగా! కానరావు. అయినను కవిత్వము అక్కడక్కడవిక్లితి చక్కగా దొర్లి నది. గూఢాగమమున నెక్కుడు వృష్టియుండుటచేత నీకత్వ కొంత కొరత చడినాదని నమ్మవలసియున్నది. వెల 0-8-0 చిత్రాగజ్జి చింతగుంట గ్రామమునందు గ్రంథకర్తయే ప్రక టించి నట్లుహింప వలసియున్నది.

మొదటి భూగోళము:—రాజుసహృదవరము వీరేశలింగము హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు ముడి నుం. సీతారామరావుగారు గ్రంథకర్త. ఈగ్రంథము ముఖ్య ముగా నిత్యాలుయములలో చదువు విద్యార్థులకుని నిర్ధయచేయ బడినది. ఇందుకథనము విశేషములేదు. ప్రయోగముల మూలక

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

[న్యాయమూర్తులు: సదాశివయ్యగారు, నేపితురుగారు].

సినిమల్లెక్కేని దేవస్థానము

హైకోర్టుకీల పాథకారక ఆయ్యంగారు తిరునల్లెక్కే డిలోని శ్రీ పాథకారకస్వామి దేవాలయమునకు ధర్మకర్తగ నెన్నకొనబడిరి. ఈయెన్నకొలు విషయమున అక్రమములు అనేకములు జరిగినవనియు, కాబట్టి యిది చెల్లదనియు రామా నజులు వాదనాదాగాల కొందరు 1911 వ సం॥ న దావా తెచ్చిరి. వైదికేర్పావిన పాథకారక ఆయ్యంగారును తక్కిన యిద్దరు ధర్మకర్తలును ప్రతివాదులైరి. ఇట్టివివాదములకై హైకోర్టువారు నిర్ణయించిన విధానములకు వ్యతిరేకముగ ఓటర్లకు లంఘనము తిచ్చుట మున్నుగాగల అక్రమములుబరిగవ ననుట వాదులవాదము. న్యాయమూర్తి (ఇప్పుడు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగ నుండు) వారిన్ గారు దావాను విచారించి, నేరము లు నిరూపింపబడవలెను, దావానుక్రోసివేసిరి. ఈతిచ్చుమీద అప్పీలు వెట్టుకొనబడుచుగాని న్యాయమూర్తులు వారిన్ గారి తీర్పునే స్థిరపరచితిచ్చును ప్రోసీవేరి.

[న్యాయమూర్తులు శంకరశాస్త్రిగారు, ఓట్టికల్లు గారు].

నల్లెట్టు వ్యాజ్యము

శేపూరు సంస్థానములోచేరిన బాసకొకటక అను ప్రదేశ మును ఆకభవింపుచుండు తాట్రాజు ఆప్రదేశమును అనుభ వించుటకు చూరుగ నాతడు చేయవలసిన పనులకు చేయుచుండ లేదు గాన, ఆప్రదేశము తనకు స్వాధీనము కావలయుననియు, ఆతడు ఆప్రదేశమునకై శేపూరు సంస్థానమునకు 15 నేల రూపాయలు అడ్డ చెల్లించవలసియున్నదనియు శేపూరు మహారాజుగా రాతనిమీద దావాతెచ్చిరి. ప్రతివాది వైవాదముల నాడేపింది, బాదుగ 2200 రూపాయలవంతున మాత్రమె చెల్లించవలసి యున్నదనియు, 15000 రూపాయల వంతున చెల్లించునట్లు నిర్ణయించి వ్రాయబడిన పట్టా న్యాయము నిర్వీరమైనదికాదనియు విన్నవించెను. శ్రీ గవర్నరుగారి విశాఖపట్టణం ఏజెంటుగారు విచారణ జరిగించి దావాను క్రోసివేసి, రూపు 2200 ల వంతున అడ్డకు పుచ్చుకొనుట కుత్తరు వొసగిరి. హైకోర్టుకు అప్పీలు వెట్టుకొనగా, న్యాయ మూర్తులు 1877-వ సం॥పు యుచ్చలికా ననుసరించి ప్రతివాది 15000 రూపాయలవంతున అడ్డ చెల్లించవలసినదని తీర్పు చెప్పి, న్యాయకారణమగు ప్రదేశమును మహారాజుగారు స్వాధీనపరచుకొను విషయమై ఏజెంటుగారి తీర్పునే స్థిర పరచిరి.

ముగా విభాగము నేర్పటకు అనునగునట్లు పాతములను శేరు లేవున్న సాతములు పాతములుగా నేర్పగునట్లు వ్రాయబడి యున్నది. పటములు విభలముగా నేర్పబడియున్నవి. విద్యా ర్థులకును ఉపాధ్యాయులకును విలసింప సౌకర్యముల పొందింప బడినది తెలి సులభముగానున్నది.గ్రంథకర్తయే యుపాధ్యాయులగుటచేత గ్రంథ ముపయుక్తముగా నుండునని వేరుగా వ్రాయవలసిన యవసరమేలేదు. వెల 0-10-0 లు

ఉద్యానకృషి ప్రథమపాఠములు.—వ్యవసా

యకాసానిదియలు వ్రాయుటచే ఆ ప్రధానమునకు చిరవరి తులగు గోటిజోగరాజుగారిచే వ్రాయబడినది. ఇందున్నవా న్ములుసామాన్యముగా తమ ఇండ్ల గూవరణములలో బెంకు కొననిచ్చుకొను వృత్తియు, అక్కడ, కాకములు మున్నగు వానిని బెంకుట, పోషించుట, పరిపాలించుట మున్నగువిష యములను సంబంధించిన వివరణయంతతమును నుపయుక్తభం గిని వ్రాయబడియున్నది. గ్రంథకర్త గ్రంథమును అయిదు భాగములుగా విభజించియున్నాడు. మొదటిభాగమున ఉద్యాన కృషికును గమనింపవలసిన సాధ్యవిషయములను అనవస రమగు ప్రశంసలలోనికినించక వర్ణించియున్నాడు. రెండవ భాగమున పువ్వునుంట్లు, అతలకు, మూడవభాగమున కాక ములను, వాగ్విభాగమున పండ్లచెట్లను వర్ణించినాడు. ఇందు గివేతముగా సాధ్యకృత్యకాస్త్ర ముబాధపు వివరణలతో కా లముపువ్వుకు మనకుగావలసినవిషయములనే చెప్పియున్నాడు. వివరభాగమున కాలమాసాని నిర్దిష్టమున్నాడు. మొత్తము మీద ప్రథమపాఠములలో పేరునెట్టినందునకు తగినపరిశ్రమ కానియిచ్చుచున్నది. గ్రంథకర్త పేరికలో చెప్పునట్లు నిమగ్ను నునకము. ఆంధ్రదేశములోని గృహస్థులు ఈగ్రంథములగు లాభము వండుచుగాకయని కోరికలసియున్నది. వెల 1-0-0.

జిల్లాలోని పనులవార్తలు

నిదమంగళము మున్నగుది ఇనుపదారిలో క్రొత్తగా చేయబడిన దారికి ఈ నెల 15 వ తేదీన గా. రా. పో. పోర్టులలో ఆరంభము ప్రారంభమయినది. ఇందులకు ప్రాంతము గారు చెప్పినట్లు ప్రత్యేకముగా మున్నగుదికి వచ్చిరి. 15 వ తేదీ యనంతమున కాయన తంజావూరు చేరి. కలక్టరు మున్నగు వారితో సలహానడి బయలుదేరి ఆనాడే నిదమంగళమునకు ప్రత్యేకముగా బండిమీదవచ్చి ప్రారంభోత్సవము కావించి క్రొత్తదారి మీదుగా పంటలు 12 గంటలకు మున్నగుదికి చేరిరి. ఆచట చాలమంది జనులు గుమికూడియుండిరి. ఆచటనే రైలుస్టేషనున కనంతమున చేయబడిన కాలలో సుపర్యాసము లాసంగబడినది తంజావూరు జిల్లాలోని ప్రెసిడెంటు ఆర్. బి. వుడు. బి. సి. యన్. గారు ప్రారంభోత్సవమున నొసంగిరి.

ఆయన ప్రాంతమునకి కందనము లాచరించిరి. అతి భయము వచ్చినవారిలో హిందువుల కాతిభయమునగు భారమున స్వయంభూత వేసికొనిన మున్నగుది పోలలను కొని యాడిరి. యధికారమున ప్రారంభోత్సవమున మానవలెనని రైల్వేవారు కొనినను నే నంగీకరింపలేదని నుడిచిరి. ఈదారిలో కలసి 10కి మైళ్ల ఇనుప దారి కలదు. దీనికంద 105 లక్షలు వ్యయమైనది. దీనివలన ప్రతిసాలను 3 లక్ష లాదాయము వచ్చుచున్నది. దీనిలో 117000 ప్రతి సాలను బుంబులముల మీదను దొరతములవారి పత్రముల మీదను, బుంబుల కంద నుంచులమీదనున్నది. ప్రతిసాలను 20 మొదలు 50 వేల వరకు నభివృద్ధికొరకు వ్యయమును ఈవ్యయములతోను సాలను 11/5 లక్షలు మొదలు 1 1/2 లక్షలవరకును బోర్డువారికి చేరినవచ్చును. దీనితోడను ఇనుప దారులకొరకు ప్రత్యేక ముంచులమీద భూమిమున్ను కొంత భాగముతోను క్రొత్తదారులు చేయబడినవియున్నది. వీరివలన లాభము లభింపగా రోజున పొరుగు ప్రాంతముల గాన మనము లెక్కువగా వాయమునని ప్రాంతములలో నిదమంగళమున చేయించినవి. వాయమునను పోలలనుము, లాభించని ఇనుపదారులను చేయించరాదు. ప్రస్తుతము చేయబడుచున్నట్టి యు చేయబడినట్టియు కొరకు లాభించునని యూహించుచున్నది. ఈదారి పూర్తియైనది. దారణ్యముదారి చేయబడ వలసియున్నది. ప్రాంతముల దారిచేయుట కనుమలంపబడి నది. మున్నగుది లిరుత్తురాయిపూండిదారి మరియొకటికలదు. వీరికిన్నిటికిని 25 లక్షలు కావలసియుండును. వీరిలో కడపటి దారి చేయబడుటకు చాల శాలస్యముకాకపోయి. లిరుత్తురాయి పూండినది మున్నగుదికిని ఆటనుండి నిదమంగళము వరకు ఇనుప దారి చేయబడుట కలదు. లిరుత్తురాయిపూండి లిరుత్తురాయి నిదమంగళము దారికన్న నీదారి చేరువదారి యగుచుగాన మనమీ మొదటిదారి చేసినవో రెండవదారి సాధించియును రైల్వే కంపెనీవారికి వచ్చుచున్న యాదాయము తగ్గిపోవుననియును గాన నీదారివలన వచ్చు నాదాయములో సగము వారి కియ్యవలయుననియును వారు కోరుచున్నార. దీనివిషయమున నుత్తరప్రత్యుత్తరములుజరుగుచున్నవి. తిరువాడితంజావూరు దారియొకటిగూడ చేయబడ వలసియున్నది. దానికి 9 లక్షలగునని తేలినది. దీనివలన లాభించు ననినోచదు. ఇంతకన్న ట్రాంకవేసినవో నడుకూలముగనుండ గలదు. తంజావూరులో విద్యుద్దీపములను వెట్టించుటకొరకువిద్యుత్ స్థానము చేర్చువలెనని యాలాచన జరుగుచున్నది. అప్పుడు తంజావూరు రైలుస్టేషనునుండి తిరువాడికి ట్రాంకవేయబడు సుకరము. గంటకు 3 సార్లు ట్రాంబండిరాకపోకలు చేయుట గును. ఇందునకు 1 లక్షలకన్న పావుగారు. 100కి 10వంతున రాబట్టుకొనవచ్చును. కాని రోజుకొకటి రెండు సారులవచ్చు రైలుబండ్లకన్న విచి చాల సుపముక్తములు. లేకున్న మోటారుబండ్లను చేయుట మరియొక సాధనము. ఈ విషయములన్నియు నాలాచించబడును. జిల్లాలోనివారు ట్రాంకవేయ చేయించుటయందే యభిప్రాయమై యున్నారు. ఈ రాజధానిలో చెప్ప వట్టణమున లెక్క ట్రాంక లెచటను తేవుగాన లంజావూరులో చేర్చవలె దారిమాపవలదు. అని ప్రెసి డెంటుగారు నడిపిరి.

దక్షిణ ఇండియా రయల్వేసుంపుమువారి ఏజెంటు ఏ. ముయిరుపాడ్డిగారు పిమ్మట పిలువ నడిపిరి. నిదమంగళము మున్నగుది ఇనుపదారిని చేయుటకు స్థలము భీమయ నంధి స్థానవిద్యుత్ స్థానములను గాక 5, 6, 7, 8, 9, 10 యాపాయము వ్యయమైనది. మొత్తముగా చేయుటకు 55002 యాపాయ

లైనది. భూమిభీమ మున్నగు 115036 మైలుకు 18442 నడ మంగళముకడ నంధిస్థానము చేర్చుచుటకు 51649 మైలుకు 6020 అయినది. ఇది 1918 మే నెలలో ప్రారంభింపబడినది. 15-2-15 వ పూర్తియైనది. మొత్తము 21 నెలలు పట్టినది. అలస్యమునకు పుంజుకొనున వ్యయమును ముందుగా ప్రారం భించుటయే పథాంతరము. ఈవ్యయం కోకొద్ద వంతెన యను 66 చిన్నవంతెనలను కట్టబడినవి. కూలివాండ్లు దొర కక పోవుట సరకులు సేద్యముగ లేక పోవుట కూలివాం ఇతర స్థలములనుండి రావలసినవచ్చుట కలరావల్ల కొంత కాలము పనివాండ్లు రాకపోవుట మున్నగు కారణములవలన కొంత యాలస్యమైనది. ముఖ్యమైనవి 1914 వ సంవత్సరము నెవ్రెంబరు నెలనుండియే ప్రారంభింపబడినది. క్రొత్తదారిని చేయుటకుగూర్చి ఇదివరకున్న దారివలన వచ్చు నాదాయము నకు భంగము కలిగించెడు మరియొకదారిని చేయుట కే రైల్వే కంపెనీవారునుగూడ నంగీకరింపరని ఆయన నడిపిరి. పిమ్మట మున్నగుది పురపాలక సంఘమువారు ప్రాంతమునకి స్వాగతప్రత్యుత్తరమును సమర్పించిరి. (సశేషము)

చిత్తూరు మండలసభ.

కాళహస్తి గ్రామములో మ. రా. రా. శ్రీ పానగంటి వేంకటరంగ రాయనింగారు పో. తా. హా. ము. వ. ల్ల చిత్తూరుజిల్లా పదునూడవగోస్తి జరుపబడతలనని తీర్మానించ. బడి అందులకై తగులుబడు భర్తులకుగాను పట్టికువల్ల ప్రవృత్త సహాయము చందాలములముగా గలిగిన గలంగకపోయినా తామే భరించునట్లు సమ్మతించిరి. రిస్పెక్ట కమిటికి వీరినే చేర్చుకొని నియమించిరి. ఎవరెవరికన్న యెంతెంతవ్యవసాయ ముకాబడెనో వీరికన్నెంత వ్యయమయ్యెనో మాకంకను లెక్క రానందున నిచ్చట నుదహరించలేదు. త్వరలోనే వెల్లడిచేయ నవునని దలచెదము. ఈ జిల్లా మహాజనసభకు మ. రా. రా. శ్రీ యెస్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు. బియ్య. బియర్, ప్రాజెక్టు వక్రీలువారిని ప్రెసిడెంటుగా నుండునట్లు ప్రార్థించబడిరి. వారు యీనెల 12 ది రాత్రి మదరాసునుండి వచ్చిరి. శ్రీ కాళహస్తి రైలుస్టేషన్ కలి సమీపములోనుండు పానగంటి వారి బంగారాలో బసచేసిరి. యీ సభకు జిల్లాలోని కొన్ని యూర్లనుండి కొందరు డెలిగేట్లు సభ నుండునందు విజయము చేసిరి. ఈనెల 18 ది శనివారం విద్యాపూర్వం 2 గంటలకు సభ చేరవలసినట్లు తీర్మానించినదాని వాటి దినంబున శ్రీ కాళహస్తి రైల్వేస్టేషన్లో అమ్మమ్మ రథోత్సవముగటవల్ల 8-30 గంటలకు సభ చేరెను. ప్రెసిడెంటుగారైన మ. రా. రా. శ్రీ యెస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారిని యీశ్వర దేవస్థాన మునుండి తేటదిన గొప్ప పూలహారముతో నలంకరించి సన్నిధి చేర్చునండి సభా భవనమునకు బాండు వాద్యముతో హాడ పిలుచుకరబడిరి. శ్రీ రాజాగారి నగరులో లక్ష్మీవిలాస మండపమునకు ముందర గొప్ప పందిలివేయించి బొడ్డు చవిక యను యెత్తులిన్నమీద ప్రెసిడెంటువారికి సీటు యేర్పాటు చేయబడినది. యీ తాలూకాలోని గొప్ప భూస్వాములు. రైతులు, ఉద్యోగిగణులు. మహాజనులను సభచేరిరి. ఉత్తరము నకు వచ్చిన గ్రామముకలమున్న వేంకట చూడవచ్చియుండిరి. ప్రెసిడెంటు వారియట్లు శ్రీ కుమారరాజాగారు తిరుపతి శ్రీ మహాంత ప్రయోగదాసుజీ వారు. హోరబిల్ పా. రామా రాయనింగారు మ. రా. రా. శ్రీ పా వేంకట రంగారాయనింగారు. పా. కమిషనర్. పేలియర్ వారు. సి. దొరసాయయ్య గారువారు. టి. టి. వీరాభువాచార్యులవారు. హోరబిల్. యె. యెస్. కృష్ణరావుగారు. దివాన్ బహదర్. యె. జట్టాభిరామాచార్య గారు. యె. క. సుబ్బారావు గారు పిల్లన్న సురకొందరు తిన్నేమీదచేరిరి. టి. కె. దొరసాయయ్యంగారువారు. నారాయణసామి కెట్టిగారు. యెం. చెంగయ్య గారు. సి. వరదాచార్యులవారు, మదనపల్లె. తిరుపతి పుత్తూరు యయ్యూర్లనుండి వచ్చిన వక్రీళ్లు పురజనులు పండిటిలో. నిబిడికృతమేరి. దేవస్థానం రిసీరుగారై ఏ బ్రహ్మశ్రీ శేషమా ర్తలైన కరువాడ రాఘవయ్యగారివల్ల దైవప్రార్థనచేయబడిన పిమ్మట యానస్కండియు వారివారి యానసముల నలంకరించిరి. రిస్పెక్ట కమిటిచేర్చుకొనైన మ. రా. రా. శ్రీ పానగంటి వేంకటరంగ రాయనింగారువారు స్వాగతోపవాసము చేసిరి. యీ తాలూకాకు సంబంధించినరాజకార్య, స్వర్ణము భి నదుల వంతెన లావత్సకలనుగించిన్ని, లాకర్ బోర్డువారి రోడ్డులు వాగులేని స్థితినిగురించి, టవున్ లోని అలోగ్యత

స్థితిని గురించిన్ని, అనుప్రతియభివృద్ధి కాగలందులనుగురించిన్ని పో. తా. హా. శ్రీనివాస రాయనింగారు. ప్రెసిడెంటుగా వేర్వేరుగాను గట్టు సేవాధిపతికి ప్రోత్సాహము సూచించిరి. హోరబిల్ పా. రామా రాయనింగారు వారి వందనములాచరించిరి. అటు పిమ్మట సభకు రాతేక, సభాభివృద్ధి, జరగగలవట్లు దీనించి వ్రాయబడిన కొందరి డెలిగేట్లు కలుగిరి. మ. రా. రా. శ్రీ సి. దొరసాయయ్యంగారు వారుచదివిరి. పిమ్మట మ. రా. గా. శ్రీ. యెస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారికి ప్రెసిడెంటుగా నుండవలసిట్లు శ్రీ కుమార రాజాగారివల్ల ఉపహరింపబడి శ్రీ రామేశ్వరరామస్వామి నాయనింగారువల్ల చేయబడినది. వారందరికంకీకరించిరి. ప్రెసిడెంటువారు యింగ్లీషులో ఉపవాసము చేసిరి. అందుల సారాంశము చక్కబోపడునట్లు, మదనపల్లె వక్రీలు మ. రా. రా. శ్రీ ఆర్. శేషగిరిరావుగారు తెనగున సుపర్యసించిరి. మరుచటిరోజున సభలో చర్చించ తగ్గ విషయములను నిష్పన్నించి కమిటియేర్పరచబడెను. నాటిసభ ముగిసెను.

కాళహస్తి ముల సంస్కరణము.

అయ్య, శ్రీ కాళహస్తి ముల హిందూ దేశమునందలి పురాణ పట్టణ ములలో నతి పురాతనమై మౌండువుల కలి పవిత్రక్షేత్రమై యొప్పురుచున్నది. ఇదియొకప్పుడాయల నాగరికతకును విజ్ఞాన మునకును ముఖ్యస్థానముగనుండెను. నేడును వివిధములగువిద్యా స్థానము లనేకము లిచ్చటనుండుటచే విద్యయం దేమాత్రము నది వెడలబడియుండుటలేదు. ఇతరస్థలములం దెచ్చటనుగూడ తరముగాని హిందువుల దాతృత్వ మిచ్చట నతిమణియుండునం జూపబడినది. తరములగునవి ప్రాంతములగునవిగాని మహా త్పూర్వములగునవిగాని యాలోచించక విడిచినను, మహా దాతృత్వంతులచే కలకొల్పబడి యొక్క దినమైనవవిరామములేక సంవత్సరము పొడవునను నేలకొలది వీధిజనుల కన్నదానము చేయుచున్న యసంఖ్యాకములగు సత్రములే ప్రెసిడెన్సీ దాతృత్వ రమణీయతను సాక్షాత్తుచు చేయుచున్నవి. కాని, ప్రస్తుత మీ సత్రముల స్థితిగతులు మనకు కొరతయైనంత మందిస్థితిలో లేవను నదిమాత్రము శోచనీయమైన ముఖ్యము. మనదేశమందలి తక్కినవట్లలో వల్లనానాటిలోగూడ విద్యాభలముల గురై రిగియు, కటికి దరిద్రత కారణముగ దువిడ్డలవ విద్య నేర్పింపలేని వీధిసాద లనెనులగలరు. భోజననల్లులు లేకుం డుటచే నెందరో తగిన విద్యార్థు లిచ్చట లేమవిద్యను కొన సాగింపలేకున్నారు. ఈసత్రములో దానముచేయబడు నన్న ములో నెంతో కొంతభాగము నట్టివిద్యార్థుల సాహ యముకొరకు ప్రత్యేకించినయెడల ప్రత్యేక వ్యయము లే తేకయే దేశోపకారమంత కంటె నెక్కుడుగ నగును. కనుక శ్రీరాజేశ్వర సత్రము యజమానులగు శ్రీయత శోగేంద్ర నాథ మైత్రగారెట్లు 25 గురు విద్యార్థులకుఁ దమసత్రములో రెండు మార్లు భోజనము నిడుటకు వనతులను గల్పించి దేశసేవను చేయుచున్నారో యట్లే కాళిలో నున్న మనదక్షిణదేశీయ సత్ర ముల యజమానులు తమకలికొలది మైత్రగారి ననుకరింపఁ గోరెదము నైయుద్దేశముల నెర చేర్చుటకు స్వాధ్యాయగు. మహాజనుల సంఘముకటి కాళిలో నేర్పాటుకావలెను. ప్రజా నాయకులయి, మహాజనులగు వారిసహాయము కొంటేనియున్న నీగొప్పకార్యము విర్వహించుట కుత్తమపరితీలం దుత్తరులైన స్వామిలు (సన్యాసాశ్రమి స్వీకారులు) స్వాధ్య మునే మాత్రము గోరక పాటుపడుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు.

కె. వి. రమణరావు.

శ్రీనివాస విద్యార్థిమండలి, దత్తాత్రేయవరము, వారదాపుటము, దినారము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకొక విన్నవము. మా ప్రతికకు చందా దారులుగా నుండు వారిలో చాలమంది మాకువ్రాయును త్రరములలో తాము వారప్రతికకు చందాదారులొ దినపత్రి కకు చందాదారులొ సూచించకున్నారు. వారి నంబరును పూర్తియగు చిరునామాను వ్రాయకున్నారు అందువలన చాల చిక్కు కలుగు చున్నవి. కాన మాకు త్రరములవ్రాయు చందా దారులందరును దయచేసి ప్రతియత్తరము నందును 1 వారప్రతిక లేక దినపత్రిక, 2 వారి పేరునకుముందును నంబరు, 3 పూర్తియగు చిరు నామా-వీనినిమూటినితప్పక వ్రాయు బాధితులు. పత్రికాధిపతి.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The German Blockade.

Foreign Official Reply to American Note.

LONDON, February 17.

Sir Edward Grey's final reply to the American note of December 28th is published. It elaborates the arguments advanced in the preliminary reply and emphasises that the distinction between foodstuffs destined for the civilian population and those for armed forces disappears when the distinction between civil population and armed forces disappears. As in Germany, however, much imported for civil use is consumed by military, if military exigencies require especially now that the German Government has assumed control of all foodstuffs ("sic"). The reply concludes that, while Britain will endeavour to avoid injury to neutrals, Germany's intention to sink merchantmen cargoes without verifying the vessels' nationality or character or providing for the safety of crews, makes it necessary for the British Government to consider measures to protect their interests. It is impossible for one belligerent to depart from rules and precedents and the other to remain bound thereby.

British Shippers Unperturbed.

LONDON, February 18.

The day appointed by Germany for the blockade of Great Britain finds British shippers unperturbed. Cross Channel services remain unaltered.

America Anxiously Awaiting German Reply.

Though Germany has anticipated the day by piratical acts, public opinion in America is anxiously awaiting the German reply, not merely from the standpoint of damage to American trade, but from apprehension lest American neutrality be neutralised since Germany is apparently desperate.

No Instructions to Dutch Shipping.

THE HAGUE.—The Government, after conferring with shipping companies, has decided not to issue any instructions to shipping regarding the German threat.

Letter from the Liverpool M. M. Assn.

The Liverpool Mercantile Marine Association, in a letter to Mr. Churchill and Mr. Runciman, declares that broadcast inquiries among shipmasters and officers reveal the invincible spirit of the British seamen and no shrinking at the German threat. Their only regret is that they are unable to retaliate. The letter suggests that mercantile shipmasters should be granted unpaid temporary commissions in the naval reserve and the payment of a war bonus to shipmasters and officers by shipowners.

Sailings to be Carried out as Usual.

Inquiry from the principal lines has elicited replies that sailings will be carried out as usual and that nothing is to be feared.

Count Bernstorff's note to U. S.

LONDON, February 18.

Count Bernstorff's note to the United States said that Germany's proclamation regarding the war zone was a retaliation for what the note terms British violation of International Law in attempting to starve the non-combatant population of Germany.

The note says German Government was informed that the British merchantmen had been armed and ordered to sail in groups with a view to trying to sink German submarines. There was no question of searching such merchantmen which were warships. The note urges the neutral vessels to go round Scotland outside the war zone.

It is announced that Germany intends to sow mines in waters round the British Isles. The note concludes by pointing out that this is not a reply to the recent American note which will shortly be transmitted.

FRANCE.

How "Dulwich" Sank.

LONDON, February 17.

PARIS.—The sinking of the "Dulwich" was an act of pure piracy. The crew say that they were sailing in clear weather in the evening in a roughish sea when suddenly a terrific explosion occurred to the starboard and the ship began to sink.

The Crew Escape.

The captain ordered the boats to be manned and the crew escaped, abandoning all their belongings. The ship sank in half an hour. The conning tower of a submarine emerged several times, apparently watching for boats. A French destroyer rescued two of the ship's boats, and another is believed to have reached Fecamp.

Destruction of a Zeppelin.

LONDON, February 18.

COPENHAGEN.—Two Zeppelins passed westward of France yesterday morning proceeding in a northerly direction. The first returned at one o'clock and the second at five o'clock. The latter descended on the beach at France on fire. The crew of fourteen were captured and will be interned.

TELEGRAMS.

Further Particulars.

The destroyed Zeppelin is one of the newest and biggest. She left Hamburg at four in the morning and developed motor trouble in the North Sea.

BELGIUM & FRANCE.

A Paris Report.

Activity of the Allies' Air Craft.

LONDON, February 17.

PARIS.—This afternoon's communique says:—In spite of intense cannonade, French and British aircraft attacked Ag. Ghistelles and Ostend returned unharmed.

Belgian Artillery Success.

Belgian artillery was successful against German concentration and shelters.

German Counter-attacks Repulsed.

We repulsed German counter-attack at night time in Champagne.

Allies' Successes.

There has been activity in Argonne. We destroyed the blockhouse at Fontaine-aux-Charmes and also three hundred metres of trenches.

Three German battalions attacked most violently between Four de Paris and Hill 263 westward of Bourcuilles. We completely repulsed the enemy, inflicting heavy loss and capturing prisoners.

We carried Bois-de-Malancourt and hundred meters of the trenches.

RUSSIA.

No Change in Fighting on the Vistula.

LONDON, February 18.

PETROGRAD.—A communique says the fighting on the right bank of the Vistula continues in practically the same regions. It is very desperate in some sectors. There is no change on the left bank of the Vistula.

Success in Galicia.

We repulsed an attack on the front Khava-Vykortsch in Galicia, inflicting heavy loss, and captured 1,419 prisoners.

Terrible Slaughter in Bayonet Charges.

We also repulsed an attack further east. The Germans delivered a series of sustained impetuous attacks between the Kozionoka-Wyachkoff pass, all which we repulsed with heavy loss to the enemy. Almost the whole of one battalion of the enemy was bayoneted, the survivors being captured.

In Bukovina

there is no change.

HOLLAND.

Zeppelin Chases Dutch Steamer.

LONDON, February 18.

AMSTERDAM.—The Dutch steamer "Helena" has arrived at Rotterdam and reports that she was followed for some distance by a Zeppelin which disappeared after waving a flag.

An Airship in Trouble.

LONDON, February 18.

AMSTERDAM.—An airship three-hundred feet long, probably a Parseval, flew east of Amsterdam at a height of six hundred feet. The crew were endeavouring to keep the airship horizontal, but only succeeded for a few minutes, the ship returning to a vertical position and travelling towards the Zuyder Zee. A rope hanging from the car became entangled in a telegraph wire and broke loose. The airship had apparently suffered from shell-fire. She was later reported above the Zuyder Zee with the car missing.

TURKEY.

Turko-Greek Relations.

LONDON, February 18.

Reuter learns that the Director General of Police in Constantinople has formally expressed regret for the insult to the Greek Naval Attaché and promised to issue a communique to that effect. The accident is thus regarded as closed.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

Indian Immigrants in West Indies.

LONDON, February 18.

In reply to a question in the House of Commons Mr. Roberts stated that the report on the Indentured Indian Immigrants in the West Indies was being presented.

The general conclusion was that the advantages of the system far outweighed the disadvantages; but some proposals had been made for remedying the defects.

Short News.

LONDON, February 18.

Commonwealth Government has appointed a Financial Adviser to supervise the purchase of naval and military stores involving an outlay of eleven millions by the end of June.

LONDON, February 18.

Federal Government has decided to construct its own aeroplanes.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 18.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 17th February:—

German Offensive.

The Germans evidently are making general and orderly offensive from East Prussia against the Russian right flank, probably intending to force the Russians to abandon the Austrian territory and to remove perpetual menace to Hungary.

The Russians

continue to retire before the advancing Germans, according to the latter, with considerable loss and a Russian communique admits that at Augustowo inside the Russian territory about 10 miles to the west of Grodno numerically superior German forces are trying to surround the two wings while from Lyck another German column is advancing on the Russian fortress of Osoveic on the other flank. In Bukovina the enemy have also advanced capturing Madworna and crossing the Sereth river; but

In the Carpathians

the Russians hold obstinately on repulsing further attacks and even progressing slightly. Another

Great Air Raid

with 40 air crafts has been made by the British on Belgium coast towns while 8 French aeroplanes bombarded the German air station to keep the enemy air craft from defending. Bombs were dropped on gun positions, harbour works and barges and trawlers.

Sir John French

In his despatch on operations since the end of November says:—Most recent development of armaments and latest methods of warfare have added greatly to the usual difficulties and drawbacks of the vigorous winter campaign. Long range of artillery fire is impossible in continual fog air, air craft reconnaissance influenced by wind and weather and infantry attacks over ground, knee deep in mud, practically prohibitive. During the early days of December, indications along the whole front of the allied line led the French commanders and himself to believe that the enemy had withdrawn; considerable number and arrangements were made for attacks and demonstration resulting in severe fighting round Wyszchests and Givenchey. At the latter point

Indian Contingent

took part in the advances made by us and had to be withdrawn after nine days fighting, while the advances made by the Germans were likewise driven back so that much the same line has been maintained throughout. Sir John French says that the troops consisting of the army in France have been subjected to as severe a trial as it is possible to impose on any bodies of men. Frost and snow have alternated with periods of continuous rain and men have had to stand for many hours together upon waters in bitterly cold water only 200 yards from the most vigilant enemy. In spite of this their spirit remains high and confident.

Medical Practitioners

Terms of Employment.

DELHI, February 18.

With the approval of the Secretary of State for India the following terms of employment have been sanctioned for the European and Indian private medical practitioners, who have been or may in future be engaged for service with the overseas expeditionary forces.

(1) The period of engagement is to be one year if their services are required for so long; (2) Pay and allowances. Pay at £1-4 per diem with free rations and quarters (the latter only, if available, no allowance in lieu being admissible); (3) an advance of three months pay if desired; (4) outfit allowance, 200 if outfit is purchased in India; (5) Rank: temporary rank of Lieutenant in the Indian Medical Service; (6) Gratuity £60 on termination of the engagement; (7) Travelling allowances at the rate laid down for Lieutenants in the Army Regulations, India, Volume ten, Paragraph 29 from their residence in India to the station to which ordered, from "E" being used.

Employment on these terms does not confer any claim to permanent commissions.

CALCUTTA.

Calcutta Prize Court.

The "Raffenfels" Cargo.

CALCUTTA, February 18.

To-day the Chief Justice, sitting at the Prize Court, disposed of two more claims in connection with the cargo of the German steamer "Raffenfels." The first claimants were Bisserevar Prosad and Sital Prosad, Merchants of Banarès. The goods were brasswares and the buyers were a Danish Company. The other claimant was Civalhard Vander Wense, a naturalised British subject. He was a merchant of Agers and was consignee of certain goods. His Lordship directed release of the goods of both the claimants.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

German Naval Activity.

LAHORE, February 18. The "Civil and Military Gazette" Cables, London February 18: The "Central News" Copenhagen correspondent states that according to a private message from Berlin the German naval authorities are getting uneasy owing to the way in which the German press has worked up popular expectations regarding the naval activity after 15th February. Experts warn the public that revolution in naval warfare is not to be expected. The blockade is not declared from any date.

Hidden Consignments of Copper.

Some Stevedores loading casks of sugar at Copenhagen reported that casks were unusually heavy. Customs officials examined the casks and found large consignments of copper. Captain and charterer, a loading merchant, have been arrested.

The Albanian Attack.

The Albanians have invaded Serbia in Presebo district, the Serbians retiring before them. Apparently without serious fighting, since the casualties were only 100.

Bombardment of Antivary.

Two torpedo boats and one destroyer bombarded Antivary on Monday.

Loss of British Merchantmen.

During Past 3 Months.

Mr Churchill in course of his speech stated that the Royal Sovereign had been completely converted to an oil-fuel basis. He also said that British merchantmen sunk during the past three months numbered 19, only four being sunk by surface craft.

UNITED PROVINCES.

Hospitals for Sick and Wounded.

ALLAHABAD, February 18. Special hospital accommodation has been made here to receive sick and wounded Indian soldiers under the direction of Surgeon General Mahaway. Seventy-five cases will be accommodated in two different hospitals. Assistance has been given by the St. John Ambulance Committee in fitting up the hospitals.

GENERAL NEWS

CALCUTTA.

The Lady Minto Indian Nursing Association, Chittagong Branch Opened.

CALCUTTA, February 18. Lady Carmichael paid a flying visit to Chittagong on Monday and opened the Chittagong branch of the Lady Minto Indian Nursing Association. Her Excellency explained the benefits that would accrue to Chittagong from such an Association and thanked the Committee for the valuable aid in bringing the nursing scheme to a successful issue.

The 'Garden Reach Dacoity' Case.

CALCUTTA, February 19. Five of those arrested in the Garden Reach motor dacoity case have been admitted to bail by the Alipore Court.

Electric Current to the Calcutta Port.

CALCUTTA, February 19. At their last meeting the Calcutta Port Commissioners decided to scrap the large electric generating plant at Kidderpore docks and to take their current in future from the Calcutta Electric Supply Corporation.

The "Attempted Murder" Case.

Only Two kept in Custody.

RUNGPUR, February 18. Four men arrested yesterday have been released by the Joint Magistrate on bail as they have not been identified. Only Shasadhar Kar and Gnanath Chakraborty are still in custody.

BURMA.

The Railway Board.

Sir Henry Burt's Visit to the Shan States.

RANGOON, February 18. The first member of the Railway Board to visit Yawngwe in the Shan States is Sir Henry Burt. He was accompanied by some railway officials from Aungmye to Yawngwe. The visit took place on Monday. Petitions were presented by Chinese and Indian merchants and others in favour of extension of the railway.

Rangoon Port Revenue and Expenditure.

RANGOON, February 18. Revenue of the Rangoon Port Commissioners for the year 1914 was 51 lakhs or about 8 lakhs in excess of the previous year, while the expenditure was 39 lakhs. Total tonnage of exports was 63,05,347 or 63,63,47 more than the previous year.

UNITED PROVINCES.

Murder of Mr Barber.

Trial for Abetment.

ALLAHABAD, February 18. The trial of Babu Ramewak Singh for alleged abetment of the murder of Mr. Lawrence Barber in 1913 has

TELEGRAMS.

concluded at Azamgarh. The Assessors were of opinion that the accused was not guilty. Judgment has been reserved.

PUNJAB

Food Grains for the Poor in Punjab

Aid from the Indian Relief Fund.

LAHORE, February 18. The "Civil and Military Gazette" says that the provincial authorities have decided to disburse more than a lakh of rupees offered by the Indian Relief Fund out of the amount lying at the credit of the Provincial Fund for the supply of food grains to the poor at reasonable rates. It, however, advocates the total prohibition of exports by the Government of India with a view to relaxing the embargo.

Thefts and Burglaries at Lahore.

LAHORE, February 18. There have been several cases of thefts and burglaries at Lahore within the last week or so. Perhaps the most daring was an attempt at robbery during the early hours of yesterday at the local Town Hall, when the burglars broke the lock leading to the cashier's room, overpowering one watchman and assaulting him. Fortunately no money was in the cashier's desk, which they broke. They left before the arrival of the police from Anarkali Thana.

BOMBAY.

Gokhale's Health.

POONA, February 18. Mr. Gokhale is unable to leave for Delhi owing to acute attack of Cardiac Asthma.

The 'Proxy' Case.

Lenient Punishment.

BOMBAY, February 18. At the Bombay Police Court to-day, a Mahomedan named Ahmed Mahomed was sentenced to one day's simple imprisonment and fined Rs 20 for impersonation at the recent local election, the small fine being imposed by the Magistrate in view of the fact that this was the first case of this kind.

The Specie Bank Failure.

Credit Bank Manager's Applications Dismissed

BOMBAY, February 18. Echo of the Specie Bank failure came before the High Court to-day when the Manager of the Credit Bank of India appeared to argue a notice served upon him by the Official Liquidator of the Specie Bank intimating that he had been placed on the list of contributories held in his own right. The Credit Bank Manager declared that he held these shares as a nominee of the Specie Bank and that he had sold 860 of the shares prior to the winding up of the Company. He asked that his name should be transferred from the "A" list of contributories to the "B" list. It appeared that the transfers of these shares had been executed by the transferees and the transferees had been lodged with the Company for registration but the transfers had not been initiated by any of the directors and consequently names of the transferees did not appear on the register of shareholders. The Credit Bank Manager's applications were dismissed with costs.

Assault Case on Tram Car Servants Case Dismissed.

BOMBAY, February 18. At the Bombay Police Court to-day Mr. E. J. Sawyer, Manager of a well-known local firm, charged an Indian tram conductor and an Inspector with assault. Mr. Sawyer endeavoured to alight from the wrong end of the tram car and for a time the defendants refused to allow him and the complainant alleged that the defendants pushed him. The Magistrate held there was no unnecessary force used and dismissed the case.

Pasteur Institute and Malaria.

Bombay Corporation's Contribution

BOMBAY, February 18. The Bombay Corporation this evening adopted a report of their Committee on the subject of the establishment of Pasteur Institute in India, the Corporation agreeing to contribute 25 percent of the maintenance charges (which would vary from a minimum of Rs. 23,300 to a maximum of Rs 36,000). It was resolved to ask for a report from the Commissioner as to the results of the operations of the Malaria department and the cost involved therein with a view to enable the Corporation to shape their future policy in regard to the Malaria campaign.

Alleged Wife Murder.

Accused Acquitted.

BARODA, February 19. The Sessions Judge of Baroda, after a prolonged hearing, lasting nearly twenty-two days, acquitted Ramu Bhondikhat Jangbahadur, a relative of the late Prince Fatehsingh and officer in the Gachwar's army, who was charged with the murder of his wife by strangulation. The chief witness in the case was the House Surgeon of the Dufferin Hospital who stated that the death was homicidal and not suicidal. The Judge found that the prosecution failed to establish the charge of murder.

Fire Accident in Bombay.

BOMBAY, February 18. Another fire occurred last night in a house at Nalwadi Bhuleswar which, though attended with no loss of proper-

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Municipal Case.

COONOOR, February 18. Mr. M. Young, District Magistrate, arrived here last evening from Ootacamund to conduct the further examination of witnesses in the Municipal case.

To-day the District Magistrate was engaged in hearing a case against T. Ramalingam Pillay, late Municipal Manager, who is charged with alleged abetment of theft and cheating. The case for the prosecution was that the accused was alleged to have used a large number of stones belonging to the Municipality, which were heaped up near the Municipal Elementary School, in building a revetment on a land near the Municipal hospital; also alleged theft of blue gum posts of the Municipality from Rundmeah catchment area and stored the same in a building at the old Municipal Hospital. He is also alleged to have utilized Municipal labourers for the above works. Among the witnesses examined were Mr. C. H. Coleman, Chairman, Municipal Council, Mr. J. Dashe, Municipal Sanitary Inspector, Sub-Inspector Subrachariar, and a number of Municipal coolies and maistries. Mr. J. Gonsalves, Vakil, instructed by Inspector Walton, led the prosecution, while the accused was defended by Mr. S. A. Walker, Solicitor, and T. Subramani Mudaliar, Vakil. The further hearing was adjourned to the 25th instant, when Mr. H. J. Gray, Divisional Officer, and Mr. S. Seomar Sait, Municipal Councillor, will be examined.

Inspection.

This afternoon the District Magistrate, in company with the Chairman of the Municipal Council, an Inspector of Police and Messrs. Walker and Gonsalves, inspected the buildings and land at the old Municipal Hospital where the accused is alleged to have put up the above revetment.

The Sree Mulsam Assembly Yesterday's Proceedings.

TRIVANDRUM, February 18. The Sree Mulsam Popular Assembly met at 11-30 A.M. and the representation of the Police Department continued. The Kayencolam member strongly criticized the present police administration with facts and figures. Next came agriculture and other industries. The members prayed for an economical and industrial survey, irrigation facilities, grazing ground etc. A memorial was presented to the Dewan, who patiently heard and promised to consider. The Assembly rose for lunch at 2 P. M. After lunch, the representation on the agricultural and industrial subjects continued. The Dewan promised that an expert would be appointed to take an industrial survey of the State. This statement was received with applause, the subject being one discussed by many during the previous sessions. Paliathoo Valichan, the richest Jenmi of Cochin, who is come here as His Highness' guest, attended the Assembly. The day's proceedings closed after 5 P. M.

Short News.

A PRESS communique issued at Delhi yesterday states that news has been received from the Persian Gulf that Captain W. H. I. Shakespear has been killed in the course of some tribal fighting. It will be remembered that Captain Shakespear lately performed a most memorable journey across Arabia and was decorated in the last Honours List with a C. I. E. His knowledge of, and popularity with the Arab tribes in the vicinity of Kuwait, where he was lately Political Agent, was remarkable. In Captain Shakespear the Foreign and Political Departments have lost a most capable and gallant officer.

The Secretary of State for India has decided that all officers of the Indian Expeditionary Force serving in Europe (both of the British and Indian services) in receipt of Indian rates of pay shall receive, while sick or wounded, the full pay which they were drawing before being struck off duty for a period of three months, and thereafter the rate of pay ordinarily admissible on sick leave under the Indian Regulations. This decision has effect from the date of the outbreak of war.

Dacca, February 18.

H. E. the Governor of Bengal left Dacca to-day for Calcutta.

CALCUTTA, February 18.

The Bank of Bengal rate for demand loans remains unchanged at six per cent.

ALLAHABAD, February 19.

It is understood that the Maharajah of Kapurthala is proceeding to Europe this spring.

Weather Report.

SIMLA, February 19

Except for a few light thundershowers in the east of the United Provinces, the weather has been dry. FORECAST:—No great change.

American Press Opinions. British Good Intentions Recognised.

LONDON, February 18.

The American Press comments are most friendly on Sir Edward Grey's reply to America's protest about contraband. The "Tribune" says it is entirely friendly and reasonable. The "World" declares that the reply will convince the reader of the truth of the assertions that no effort will be spared to obviate avoidable injury to neutral interests.

The New War Zone.

Dawn of "the Day".

Commenting on Germany's declaration regarding the war zone, the "Tribune" says:—"The day" dawns at last and a new phase of the great war has been entered upon, bringing the conflict closer home to neutrals. The latter must now face risks on the high seas which were never before confronted, yet they will refuse to be intimidated or surrender their rights. One thing is certain, the nation which risks most in these unprecedented operations is Germany."

జాబులు.

విలేజ్ కలెక్టర్ ప్రకటన.

స్నేహభీషణ - తమరు సంకల్పముచేయలేదు. సంతకములేక మేము ప్రకటించజాలము.

మద్రాసు న్యాయపరిశోధనాశాస్త్రము - రిపోర్టు మరియు పరిశోధన ప్రకటించితిమి.

I

వెలుపాలెము సెకండరీస్కూలు

కీర్తిశేషులైన ప్రెసిడెంటు గారు

అయ్యా,

శ్రీ వేంకటేశ్వర సెకండరీస్కూలు కమిటీ ప్రెసిడెంటు గారు శ్రీ పూజ్యులైన వేంకటేశ్వర స్వామి శ్రీ శ్రీ గారు సర్వస్వములను సమర్పించి ఆ పాఠశాలకు విద్యార్థులు 18-2-15 వ తేదీ నామంకారము 4 గంటలకు సదరు స్కూలు హాల్లో ఉన్న వారి యాజమాన్యము కంద సభచేరి యాక్రింది తీర్మానములను జేసిరి.

1 ఈ పాఠశాలకు తెండ్రవలె నుండి దీనివారితో ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి ధనసహాయముచేసి స్కూలు కార్యక్రమములను ప్రయత్నించుచున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి శ్రీ శ్రీ గారు ఆకస్మాత్తుగా యాజమాన్యము నడిచినందుకు చింతిల్లుచున్నాము.

2 శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి శ్రీ శ్రీ గారు తన సొంత ధ్యమమున క్షేపి ఎడ తెగనికొంతిగలుగ జేయుట మునకారీ కుటుంబమునకు నూతనమైన ధైర్య స్ఫూర్తియు సోపాన యీ విపత్సముద్రమును తిరిపజేయుటమను దయామయమును, సజ్జన బాంధవులను సగు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

వై తీర్మానములను శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి శ్రీ శ్రీ గారి కుటుంబమునకును వారాధ్యక్షులకును పంపుటకు అగ్రాసవాధి పతిగారిని కోరడమయినది. ముఖ్యమంత్రిగారి పాఠశాల ఒక రోజు మూయబడినది.

బి. నరసింహము అధ్యక్షుడు

II

దోమల బంధ

అయ్యా,

దేవాలయ ప్రవేశములలో చాలా గ్రామములందు పృథి సంగి యాభిప్రాయకరములైన రెండవ పంటదాఖ్యసాగు చేయుటయు సదరు సస్యముల యెరువుకు బదులుగా పచ్చి జనుము పడగొట్టి నీటితో మురుగునీటి దమ్ముచేయుటయు, వాడుకగా నున్నది. అందువలన దోమలు విపరీతముగా నుత్పన్నమయి గ్రామములందు చేరి రాత్రులందు ప్రజలకు నిద్రాభంగము కలిగించుటవలన పెక్కు అనర్థములు వాటిల్లుటయేగాక, రోగములు కూడ కలుగుచున్నవి. మరియు వీరిలో విషసంబంధమైన మరియొక జాతిదోమలు బుట్టినవి చాలమందికిని పెట్టికారు. వానివలన సంక నెక్కువరోగము లుత్పన్నమగుచు యీ ప్రాంతపు ప్రజలు మిగులభయభ్రాంతు లగుచున్నారు. ఈ బాధ నుమారు 1 1/2 మాసమువరకు మాత్రమేయుండును. ఇది బహుజనహితముగకరమైన పుణ్యకార్యముగాన ఇందుకు పరిక్షలో కృతార్థులయిన మేడికల్ ఆఫీసర్లుగాని బుద్ధి భుకలకల తదితరులుగాని యేతిచ్చాదా నివారణోపాయము ఈ ప్రతికారములను వెంటనే తీరవచ్చుననియుచున్నాడ.

హరి వెంకయ్య.

III

కీర్తిశేషులైన మహామహోపాధ్యాయ

కొక్కొండ వేంకటరత్నకవి స్మారక చిహ్న నిధి.

అయ్యా,

తెలుగుభాష వర్తమాన స్థితికి హీనముగా నున్నప్పుడు "ఆంధ్రభాషాసంక్షేపని" యను వాస్తవప్రతికములను నడవించి గుభావకు జన్మస్థమును దెచ్చినట్టియు, గ్రాంథికభాషనే తమ వ్యవహారమునందు వైతము నుపయోగపఱచినట్టియు బహు ప్రబంధక క్త యగు నట్టియు వేంకటరత్నకవిగారు కీర్తిశేషులైన వాడై ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజమున దెలిసియే యున్నది. అట్టి మహాపురుషుల స్మారక చిహ్నమును బ్రతిష్ఠించుటయు, అప్పులలో మునిగి చిక్కులు పడుచున్న వారి కుటుంబమునకు దగిన సహాయము చేయుటయు మనకు గర్వకరమైన యున్నది. 1915 జనవరి 13 వ తేదీన జమహంద్రవరములో ముగిసిన రాత్రి. నాటినుండి నున్న

రాత్రిపంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన మహాసభయందు రత్నకవిగారి చిత్రపటమును రాజమహేంద్రవరమునందలి వారతనమువారి కళాశాలకు నుట్టుటను, రత్నకవిగారి కుటుంబమునకు గొంతవలకు ధనసహాయము చేయుటకును, తీర్మానింపబడిన చిత్రపటమునకు రహస్యము రెండుమాడు వందల రూపాయలకుని తోచుచున్నది. వారి కుటుంబమునకు బ్రస్తుతి పుణ్యక్షేత్రములందొలగించుటకై తగినధనమును గావలసిన యున్నది. మనము తగినసాయము చేయనియెడల వారి కుటుంబము తెక్కులతోని పక్షివంటిది యగును. మహా జనులు మా విభావమునకు ఆహ్వాదించి యేతద్విషయమున కీర్త్యులైన ధనసహాయము చేయ వేడుచున్నాము.

కార్యదర్శులు :— శ్రీపాద పేరిశాస్త్రి, (దొరతనము వారి బోధనాభ్యసన పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులు, రాజమహేంద్రవరము) అద్దంకి సత్యం రామకృష్ణ (క్రీస్తురాయ పుస్తక భాండాగార కార్యదర్శి, రాజమహేంద్రవరము)

IV

24వ గుంటూరు మండలసభ.

అయ్యా,

ఈ సభ యాయేడు నర్సారావు పేటలో జరుపబడుననియు, విశిష్టభాగ్యవంతులైన నర్సారావు పేటలోని పెద్దలు ఆహ్వాన సంఘముగా నెన్నిదనట్లు వినుటకంతయు సంతసముగా నున్నది. ఈ సభ ఉత్తర సెలవులలో జరుపబడునెడల వెళ్ళుచున్నవలె వ్యవధిలేదు. ఇప్పటినుండి కృషి చేసినగాని సభ జరుపదముగా నెరవేరబడదు. చేయవలసిన పనులు చాలగలవు. "ధనమాలమిదంబగత్" అన్నట్లు ముఖ్యముగా ధనము వసూలు కావలెను. ఆహ్వాన సంఘమువారు తీరిక చేసినకాని లెక్క యొక మూలకు వెళ్ళి చందాలు విమూల చేయవలెను. ఈ సంతకము సంచార కార్యదర్శిగారి నేర్పడు కావడమేగాక! ఆయన సహాయమున కొంతపని నెరవేర్చవచ్చును. సభ జయప్రదముగా నెరవేరవలెనని ఇప్పటి నుండియే కృషి చేయవలెను.

ఈ సంతకము మండల సభాధ్యక్షులపక్షవి విషయమై యాలోచనలు జరుగుచున్నవో తేవో తెలియదు. క్రిందటి సంతకమువలె అగ్రాసవాధిపతి మన మండలవాసులుగ నెయింపవలెనని మాత్రమే సభాధిపతి త్వరలోనే నెన్నుకొని బడినగాని వారు తమ యుపన్యాసమును సమాధానముగ వ్రాయుటకు వీలులేదు. సభాధిపతి నెక్కి యుపన్యాసము యొక్క ప్రాపులను (చిత్తులు) సమీక్షించువారు కొందరు గలరు. అట్టియిట్లుండలేక వారికి కొంత వ్యవధినిచ్చుటమేలు.

ఈ సందర్భమున మాకొకయుగా తోచుచున్నది. ఈ సంతకము శ్రీకొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు మండలసభకును, బాపట్ల నివాసులును, న్యాయవాదులును అగు శ్రీవోరగడి వెంకటాద్రి పంతులుగారు సంఘసంస్కరణ సభకును సభాధిపతులుగ నెన్నుకొన బడిన మిగుల సమంజసముగా నుండునని విన్నవించుచున్నాము.

వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు మండలసభాధిపత్యమును వహించుటకు సమర్థులు అవునా, కాదా, యనువిషయమై యిచ్చట విశేషింపవలసినవస్తువులేదు. వారు తొలివిడితులు. గుంటూరుమండలమునకంతకు భూమిజనుమంటివారు. యోగ్యులు, సమర్థులు, స్వార్థత్యాగము విద్యాధినులు, ఇంతిక్కువారి విషయమై వ్రాయవలసినవస్తువులేదు.

ఇక వెంకటాద్రి పంతులుగారునో సంఘసంస్కార విషయములలో అనుభవపూర్వకముగ నివర్తకులై యున్నారు. నిమ్మబాత్తుద్దరణమందును, శ్రీవిద్యాభివృద్ధియందును, సముద్రయానవిషయమందు ఇంక తదితరవిషయములందును మిగుల పట్టుదలతోను, తికరణశుద్ధితోను పనిచేయు చున్నారు. కావున వీరు సంఘసంస్కరణ సభాధిపత్యమును వహించుటకు సమర్థులని నొక్కివచ్చుకొనించు చున్నాము. ఈవిషయమై మండలసభవారు తమదిక్కుచిత్తమునకు దెత్తురుగాక!

గుంటూరు సత్యవాది

V

కోటప్పకొండ తిరునాళ్లు

అయ్యా!

ఈ యుత్సవము ధాతవత్సరము వరకు గలదిగను పిమ్మట క్రమముగా హెచ్చి కొండవద్ద జరిగిన కలహమునాటి కధికజనసంకులమై యాభయముచే రెండువత్సరములు జవలరాక తగ్గి పిమ్మట యథాక్రమముగా జరుగుచున్నది. ఈ యుత్సవాలలోకనమునకు రహస్యము మూడులక్షల యాత్రికు

లగునెందుక. నానాలంకారములనుగ నెద్దప్రభలు నునూరు నాల్గువందలవచ్చును. యాత్రికు లెక్కివచ్చు బడ్లుగాని (మొట్టమొదటి చిన్నప్రభల బంధుగాని యేదెనిమిది లక్షలవచ్చును. అన్నిరికముల దుకాణములు పెక్కులు పెట్టబడును. పూర్వము మద్యమాంస విక్రయముకూడ జరిగెనుగాని యట్లు జరిగిన కలహంబరము నుండియు మాన్పబడినది. చుట్టును నాల్గుయిదుమిల్లలోగా మద్యము విక్రయించరా దని గవర్నమెంటువారు కఠినముగ కాసించి మహాపకార మొనర్చి. ఇంత జనసమృద్ధిగల మహాత్సవము మనదేశమందు దరుదిన వచ్చును. కాని యంతమందిజను లేరెంచుకలముం దెట్టి సౌఖ్య ప్రదమగుకార్యము లొనరించవలయునో చదువరు లూహించిన నిచ్చటజరుగు జనసౌక్యములగు పనులవిని విచారించక మానరు. నీటికై ప్రతిపంతులము జనులపడుకలము లటుంచి యీ సంఘము శివరాత్రికి యాత్రికులు పొందిన యాడుము పర్ల నాతిలము. మట్లమధ్యాహ్న మెండిచేతలంకాల కంటకములను పాపాణులుగుచ్చుకొని పశువులదొలకొని తిలలపై భాండుములనడి నాల్గుయిదుమిల్లదూర ముదకమునకేగు జనులం గాంచిపరితాపపడినవారయినారే! ఇచ్చట రెండుచెఱువులును నడిబావులును గలవు. వానియందు పూడికపడి జలశూన్యమై మిదు మిక్కిలి యాత్రికులందు పడికానచేతుల విరుగగొట్టుకొనుట సంభవించుచున్నది. కదలిక పెదకైన పల్లెగాయలును ముండచెట్టును రాత్రులు లైట్ కేగుట కంధకారమువోరి భయమగులదు. కోశేశ్వరుని పేరుజమీన్ దారు నర్సారావు పేటవదియూరుగా ప్రజలచే మొక్కుబడిలు కానకలములనుగావచ్చు ధనమిరువలెల రాబడియుండి జమీన్ దారుగారి రాజభోగములకు వినియోగించుచున్నది. వీరిందులో కొంత ధనము వెచ్చించి యాత్రికులను మాఖిమాసములవచ్చుటతోడనే బాగు చేయించి దీర్ఘకలపూడిక దీయించరాదా? ఒక్క సంతకము దానియొక్కవలెనని మాత్రముగా నెన్ని బావులైన సద్రవ్యించుచున్నా. ఎట్లెట్లో గవర్నమెంటువారి సర్పంధముచే చాలీ చాలాట్లు కొండవెకేగు సోపానముల కిరువకల పదిలెట్లు మాత్రము చేయించిరి. వీరి పకోతులను ప్రజలు వీరి నెట్లు దలంతురోయియుండురా? ప్రజలైన మన మిచ్చుధనము దేవునికి చెందుచున్నదాలేదా యని విచారించెలిరి. వీరు తలచినట్లు వీరి మొక్కుబడు లన్నియు కోశేశ్వరునికిగాక జమీన్ దారుగారికే యని యింతలైన నెయించు గాక. నోరులేని కోశేశ్వరుడే యక్రమము చూచి యారకుండిన నుండుగాక. నోరు గలమానవులైన ఈ ధనము యాత్రికుల సౌకర్యార్థము వినియోగించ ప్రయత్నించరాదా? జమీన్ దారువారి తీర్థంగాంచి యైన ప్రజలు తిమ్మలు దలచుచుండిరో గ్రహించి ముందు సంతకమునుండియైన ప్రజానుఖ్యాత్యకరణతత్పరులై కీర్తి జేందుదురుగాక. శ్రీరంగాధిపుణ్యక్షేత్రములలో వచ్చు ధన మిటులగాక స్వామికొరకే వినియోగపడుచుండును.

ఒక యాత్రికుడు.

VI

రాబోవు ఆంధ్రముహూవనసభ.

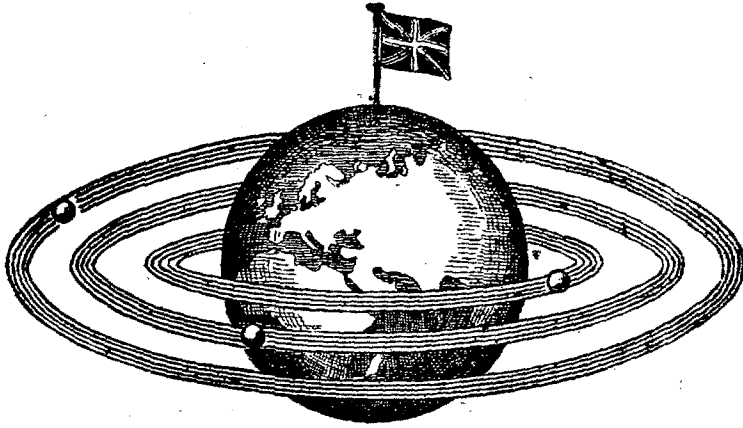
అయ్యా,

విభావప్రభువును జమగనున్న "ఆంధ్రముహూవనసభ" వేసంగియందు జరుగునటుల తీర్మానింపబడినట్లు పత్రికా పాఠకులెల్లరకు విదితమేగాదా! మున్నుండి పత్రికాకార్యమును నిర్వహించ గలిగిన యువకులకు విద్యార్థులెల్లరకు వచ్చుటకు వీలుగానుండు ననుటకు సంభవము. విద్యార్థులే యెల్ల నాగరక దేశములందు "పట్టికంటరప్ప"గలిగి పూజితో పనిచేయుచుండిరిని విదేశముల కేగవచ్చిన మనసోదరులనుండి మనమెల్లరము వినియేయుంటిమి! వారి ఆత్మలు నిర్మలములై యుత్సాహపూరితములై, పదితరంతములై, యుండుచే నట్టి వారి వృద్ధయశీమలందు నీవీసాంగ్రోద్యమ బీజములను మొలవేసిన, పాదుకొని యుద్ధయము నానాటికి కల్పవృక్షమై శాశ్వతానిందము మనకు జేకూర్చునని యెప్పుడు యెప్పుడునా? కాని విద్యార్థులీవలలేని సమయమును పోగొట్టుకొనక, తిరుకైని దేశమున కర్పింపబడిన యానాతనోద్యమ బీజముల స్వీకరించి, భరించి, వృద్ధి చెందునట్లు పాటుపడెదరుగాక! ఆంధ్రోద్యమకల్పతరువు, ముందు ఇనుకతిన్నెలపై నాటబడి, బ్రతుకునో, బ్రతుకదో యని సంశయించినను, ప్రథమవత్సరమున మిగుల కష్టముతో బాపట్లయందు తగు జాగ్రత్తతో కాపాడివెంచి పూజింపబడుటచేసేతిమి. అంత భయముతోచి, యచటనుండితీసి, పవిత్రోదక పూరితంబగు కృష్ణ జేతీమహానది తీరింబున మొలవేసేతిమి. స్థలమా రేవుయొడ విషమించునని కలంచితమికాని భగవద్గీర్వానకలన, అనుకోని సంతకములతో

16-2-15

ప్రపంచ యుద్ధము.

ఘనమౌర్యసంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము !!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే బోరలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలభైరవ లె వివరించుచుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి కనబడ నుండరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునుపైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్యరజేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

అక్షనుకాల్చుకొనిన మర్కటమునలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు పోతున్న ఎమ్మడను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిడ్నీయును నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి పోతున్న యుండెడి జర్మని ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాను కులనున్న, వాయువిహూన నాయకులనున్న జూచియుందురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమునలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

షరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మార్గనికట్టల జుట్టి నలగక భద్రముగాజేరునట్లు పంపెదము. నేటికే వ్రాయండి!

విలాసము :— గురుబనవ కంపెని మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతచూరము

పంటనోళ్ళులకు మంచిపొడుము. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దుత్తశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులోతడిపి పెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

అకలిలేకపోవుట, అగ్నిజూండ్లము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికీతైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూటలురాచినతప్పకపనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అటకాళ్ళు, అటచేతులు, చర్మము, కారకమునలననుశీతగాలివలనను పగిలిసిరు కారుటయు, కలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళమాని జల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు; కండ్లకు చలువజేయును. వెండుకలు నునుపుడేరును. కురులుపెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన అసనమువద్ద చర్మము లావు బారి మొలలువర్పడి యమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈభస్మమును సీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు తెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కను. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. లో 0-12-0.

శామర తైలము

శామర, తీట, ఏనుగుగజ్జి, దురద, రసి కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యవధము సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపోసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 విధములన్ని ప్రణాములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనముడిపో ౧౦౯, వేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక ౬, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

MADRAS.—Printed and Published by K. Nagaswara Rao at the Andhrapatrika Press, No. 6 & 7, Thumba Chetty Street, George Town.